

NAPOLEON

Napoleons afhandling om de sanningar och känslor hvilka för människornas sällhet äro viktigast att hos dem inplanta, hvartill äro bifogade handlingar rörande några viktiga tidpunkter af hans lefnad :

1827

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
  - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
  - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
  - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

NAPOLEON I

Napoleons

AFHANDLING

OSI

DE SANNINGAR OCH KANSLOR

HVILKA FÖR MENNISKORNAS SÄLLHET ÄRO
VIGTIGAST ATT HOS DEM INPLANTA,

HVARTILL ÄRO BIFOGADE

HANDLINGAR

RÖRANDE NÅGRA VIGTIGA TIDPUNKTER

AF

HANS LEFNAD;

UTGIFVEN

AF

GENERAL GOURGAUD.

Öfversättning.

STOCKHOLM,

ELMÉNS och GRANBERGS Tryckeri, 1827.

På LUDVIG ÖBERGS Förlag.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 101

LECTURE NOTES

BY

UTGIFVARENS ANMÄLAN.

Kejsar Napoleon hade flera gånger, under mitt vistande på Sanct Helena, talt med mig om en afhandling, som han vid tjuguet års ålder författat, för att inlemnas till Akademien i Lyon. Denne store man, skulle tyckt om att igenfinna sina ungdoms-idéer, och ångrade att han sönderrifvet det lilla arbete, hvori han nedlagt dem. Jag ansåg det verkligen såsom förloradt, och tänkte icke mer derpå, då jag händelsevis fick veta, att af hans egenhändiga koncept blifvit tagen en afskrift, hvilken en af hans bröder ägde. Jag började straxt mina efterspaningar, och lyckades att förskaffa mig detta utkast, hvori redan finnes en del af de viktiga grundreglor, som blifvit införda i civila lagboken; der de intagande bilderna och de ömma känslorna blanda sig med starka idéer, förena sig med ädelmodiga ingifvelser, och utgöra det bästa svar, man kan gifva dem, som anklaga Napoleon för egoism och känslolöshet.

Jag begagnar detta tillfälle, för att vederlägga några andra beskyllningar. Opinionsen vederlägger dem hvarje dag, och man skulle kunna lemna åt tiden den omsorgen, att hämnas den store mannens minne; men det kostar på mig, då jag ser att ännu några redliga menniskor låta bedraga sig; jag lider af de osanningar, man uppgifver för dem. Jag vill visa dem hurudana Kejsarens tadtare äro, och låta dem se hvad trovärdighet de förtjena.

En af dem har nyligen beskyllt honom att hafva i Italien riktat sig sjell mer än republiken: Jag vill deremot anföra en rapport ifrån Direktoriü hemliga agent (General Clarke) som visar, att beskyllningen är en uppenbar osanning. Den oförsynte lastaren har äfven beskyllt honom att hafva öfvergifvit armén i Egypten: depeschen från de tre Directorörerne ådagalägger ännu tydligare sanningslösheten deraf.

En annan beklagar högeligen Napoleons oförsigtighet, och prisar Konungarnes redlighet, som hafva bekrigat honom: De till Hertigen af Belluno adresserade depescher ifrån Berlin, Vilna och Köpenhamn, besvara tillräckligt dessa förhastade påståenden.

Andra förebrå honom, att hafva misskännt folkrätten: han försökte att underhandla med Negererna, Syd-Amerikanerna, och ville erkänna de nya republikernas sjelfständighet.

Andra åter göra honom till ett brott, att han icke befriat Grekerna. De anklaga honom orättvist: Napoleon upphörde aldrig att hysa det lifligaste intresse för askomlingarne af Leonidas och Themistocles. Den afhandling jag utgifver, hans bref till Directorium, hans ordres till Sjöministern, konferencerna i Erfurth, bevisa hans ständiga deltagande för detta olyckliga folk.

Napoleon hindrades midt på sin bana. Upphörligen quarhållen på slagfältet, kunde han icke gifva sina inrättningar den utveckling han ämnade. Många se allenast de uppostringar, vi hafva gjort, och besinna icke de omätliga fördelar, som deraf borde härflyta. Esterverlden skall vara mera rättvis.

A F H A N D L I N G

om frågan:

Hvilka äro de sanningar och känslor, som för människornas sällhet äro viktigast att hos dem implanta?

Prisämne framställt af Akademien i Lyon för 1791 års täflan.

De litterära samfunden borde aldrig varit lifvade af annat än kärlek till sanningen och människorna; men det gifves ingen sanning der, hvarest fördomar råda, grundade i pligtkänsla. Der Konungarne äro suveräna finnas inga människor: blott den förtryckande slafven, sämre än den förtryckte. Detta förklarar hvarföre de litterära samfunden, i alla tider gifvit oss det bedröfvande skådespelet af smickret och det skamligaste hyckleri. Detta förklarar hvarföre de verkligt nyttiga vetenskaperna, politikens och moralens, hafva trånat i glömskan eller insvept sig i mörkrets labyrint. De hafva likväl i dessa sednare tider gjort hastiga framsteg. Man har derföre att tacka några dristiga män, som drifne af sitt snille, icke hafva fruktat hvarken

despoternas åska eller bastiljens djupa fångelser. Dessa ljusstrålar hafva antändt atmosfären, upplyst opinionen, som, stolt öfver sina rättigheter, förstört den förtrollning, i hvilken nationerna i så många sekler voro försänkte. Så återgafs Renaud åt dygden, åt sig sjelf, från det ögonblick då en modig och vänlig hand visade honom den sköld, på hvilken både hans pligter och hans håglöshet voro inristade. Hvarmed kunna väl dessa stora mäns odödliga arbeten bättre jemföras, än med Tasso's gudomliga sköld? Den efter tjugu månaders kraftyttringar och mest våldsamma skakningar, eröfrade friheten, skall alltid utgöra Fransmannens, filosofiens och vetenskapernas ära.

Det är i detta afseende som Akademien uppgifver att bestämma, *hvilka äro de sanningar och de tänkesätt, som för människornas sällhet äro viktigast att hos dem implanta?* Denna fråga, i sanning värdig den frie mannens begrundande, hedrar de upplyste män, som den framställdt. Ingen skulle bättre hafva kunnat svara mot stiftarens afsigt.

Förträfflige Raynal, om under loppet af ett lif, oroadt af fördomarne och de stora, af hvilka du ryckt masken, du alltid var fast och orubblig i ditt nit för den lidande och förtryckta menskligheten, värdigas i dag midt ibland ett talrikt folks bifallsrop, som, af dig uppfordradt till friheten, gör dig deraf den första hyllningen, — värdigas kasta en vänlig blick på en nitisk lärjunges bemödande, hvilkens försök du stundom ville uppmuntra. Den frå-

ga med hvilken jag ämnar sysselsätta mig, är värdig din pensel; men utan att söka berömma mig af att äga din skicklighet, har jag dristigt sagt till mig sjelf: *äfven jag är målare.*

Det är först nödvändigt att fästa våra blickar på sällheten.

Menniskan är född att vara lycklig. Naturen, denna upplysta moder, har begåfvat henne med alla de organer, som äro nödvändiga för ändamålet med hennes skapelse. Sällheten är således icke annat än en sådan njutning af lifvet, som mest öfverensstämmer med hennes organisation. Folk af alla länder, af alla sekter, af alla religioner, skulle det finnas någon ibland Eder, som dogmernas fördom kunde hindra att inse sanningen af denna grundsats? Nå väl! Må de lägga högra handen på hjertat, den venstra på sina ögon, må de gå till sig sjelfva, vara upprigtiga . . . och säga sedan, om de ej häri tänka lika med mig.

Således måste vi lefva på ett sätt, som öfverensstämmer med vår organisation, eller ock, bort med sällheten!

Vår djuriska organisation har oundgängliga behof: äta, sofva, fortplanta sig . . . födan, en hydda, kläder, en hustru, äro således en ovilkorlig nödvändighet för vår sällhet.

Vår intellektuella organisation har icke mindre befällande begär, och dessas tillfredsställande är mycket dyrbarare. Det är i deras fullkomliga utveckling, som sällheten egentligen består. Känna och undersöka, se

der egentligen mannens sak. Se der hans rätt till den öfverlägsenhet han förvärfvat, som han äger, och som han alltid skall behålla.

Känslan uppretar oss emot tvånget, gör oss till vänner af det som är skönt, rättvist, fiender till förtryckaren och den elake. I känslan ligger samvetet, och således moraliteten. Olycklig den, för hvilken icke dessa sanningar ligga klart. — Han känner af lifvet endast dess dåliga sida; af nöjena känner han blott den sinnliga njutningen.

Räsonnera, att göra förnufts slut, är att jämföra. Fullkomligheten födes af förnufts slutet, såsom frukten af trädet. Förnuftet, våra handlingars obevekliga domare, bör vara deras oföränderliga rättesnöre. Förnuftets ögon bevara människan från passionernas bråddjup, äfven som dess beslut mildra sjelfva känslan af dess rättigheter. Af känslan uppkommer samfundet; förnuftet uppehåller det.

Man behöfver således äta, sofva, fortplanta sig, känna, tänka med förnuft för att lefva såsom man; följaktligen, för att vara lycklig.

Af alla lagstiftare, hvilka af sina medborgares aktning kallades att gifva dem lagar, tyckas inga varit mer intagna af dessa sanningar än Lycurgus och Paoli. De hafva likväl på helt olika vägar lyckats, att använda dem i sin lagstiftning.

Lacedemonierne hade ymnig föda, beqväma kläder och boningshus, starkt bildade kvinnor; de räsonnerade i sina sammankom-

ster; voro frie i sitt regeringssätt. De njöto af sin styrka, sin skicklighet, af äran, af sina landsmäns aktning, sitt fäderneslands välstånd. Detta var deras känslas tillfredsställande. De kunde väl mildra sin allvarsamhet i sällskap med sina hustrur, röras vid de omvexlande utsigterna af Greklands angenäma klimat; men det var isynnerhet vid åskådandet af styrkan och dygden som deras känsla höjdes. I modet, i styrkan består dygden. Den medfödda kraften är själens lif, äfvensom förnuftets förnämsta driffjäder.

Det klappande hjertats rörelser hos en Spartiat voro den starke mannens, och den starke är god, blott den svage är elak. Spartiaten lefde på ett sätt, enligt med hans organisation: han var lycklig.

... Men allt detta är blott en dröm. Vid Eurotas stränder lefver i dag Paschan af tre hästsvansar; och den resande, upprörd af denna smärtande syn, drager sig med fasa tillbaka, ett ögonblick tviflande om verdens styresmans godhet.

Men för att göra människorna lyckliga, är det då nödvändigt att de äga lika medel? Till hvilken grad bör man predika för dem, bör man ingifva dem kärleken till jemlikheten i tillgångar? (*l'amour de l'égalité facultative*).

Emedan man måste känna, för att lefva lycklig, hvilka äro då de känslor man bör ingifva dem?

Hvilka äro då de sanningar man bör utveckla för dem? Nyttja tankeförmågan, säger ni, eller ock finnes ingen sällhet.

FÖRSTA DELEN.

Mannen medförer i sin födsel rättighet till så stor del af jordens afkastning som är nödvändig för hans uppehälle.

Då barndomsyran är förbi vakna passionerna. Han väljer bland sina lekkamrater, den flicka, som bör följa honom genom lifvet. Hans starka arm, och hans behof fordra arbete. Han blickar omkring sig; ser jorden fördelad mellan få, tjena till näring för pragten och öfverflödet; han frågar sig sjelf: Hvilka äro då dessa människors rättigheter? Hvarföre är lättingen allt, den arbetande nästan intet? Slutligen, hvarföre hafva de icke lemnat något öfrigt åt mig, åt mig som har en hustru en orklös far och mor att försörja? —

Han skyndar till presten, som äger hans förtroende, framställer för honom sina tvifvelsmål . . . "Menniska," svarar presten honom, "grubbla aldrig på samhällets förhållanden". . . Gud styrer allt . . . Öfverlemna dig "åt Försynen . . . Detta lif är blott en resa. "Tingen äro här ordnade af en rättvisa, hvars "beslut vi icke böre söka att utgrunda . . .

Tro, lyd, undersök aldrig och arbeta: se der dina pligter.

En stolt själ, ett känslofullt hjerta, ett naturligt förnuft, kunna icke med detta svar tillfredsställas. Till ett annat håll frambär han sina tvifvelsmål och sina bekymmer. Han kommer till den lärdaste i trakten, en lagklok . . . "Lärde man," säger han till honom, "de hafva delat nejdens egendomar mellan sig, och icke gifvit mig det ringaste." Den lärde mannen ler åt hans enfald, förer honom in i sitt embetsrum, och der, ifrån akt till akt, ifrån kontrakt till kontrakt, ifrån testamente till testamente, bevisar han honom lagligheten af den fördelning, öfver hvilken han beklagar sig . . . "Hvad! är detta desse herrars rättigheter!" utropar han uppbragt: "mina äro heiligare, mera obestriddliga, mera allmänna: de förnyas med min andedrägt, kringlöpa med mitt blod, äro inskrifna i mina nerver, i mitt hjerta; det är nödvändigheten af min varelse, och isynnerhet af min sällhet." Då han uttalar dessa ord, tager han papperssluntorna och kastar dem på elden.

Snart börjar han frukta den mäktiges arm; som man kallar rättvisa. Han flyr undan i sin koja och kastar sig upprörd öfver sin faders stelnande kropp. Denne vördnadsvärde gubbe, blind och förlamad af ålder, tyckes lefva ännu för det döden glömt honom . . . "Min far, ni har gifvit mig lifvet, och med detsamma en liflig instinct till sällheten. Nåväl! far, röfvare hafva delat allt imellan sig.

"Jag äger icke mer än mina armar, emedan
 "de icke kunnat frångå mig dem. Ack, min
 "far, jag är således dömd till det trägnaste ar-
 "bete, till det nesligaste slafveri; hvarken i
 "den brännande solen, eller i den bittraste
 "köld, skall då förunnas någon hvila för er
 "son; till lön för ett så strängt arbete, skola
 "andra upphemta skördar, som blifvit förvärf-
 "vade i min anletes svett! och om jag ändå
 "kunde hinna med allt detta: måste jag icke
 "skaffa föda, husrum, kläder, värma åt ett helt
 "hushåll. Brödet skall felas oss, mitt hjerta
 "skall brista i hvarje ögonblick, min kän-
 "slofullhet skall förslöas, mitt förstånd för-
 "virras. Ack, min far, jag skall lefva fånig,
 "eländig, kanhända äfven elak. Olycklig skall
 "jag lefva. Är jag då född till sådant?" —

"Min son," svarar honom den vördige gub-
 "ben, "naturens heliga stämpel är intryckt i
 "ditt bröst med hela sin kraft. Bibehåll den
 "alltid för att lefva lycklig och stark; men af-
 "hör med uppmärksamhet hvad åttie års er-
 "farenhet har lärt mig. Min son, jag har upp-
 "födt dig i mina armar, jag har beskyddat
 "dina späda år, och nu, då ditt hjerta börjar
 "klappa, äro dina lemmar visserligen vana
 "vid arbete, men ett måttligt arbete, som upp-
 "friskar kroppen, uppväcker känslan, stillar
 "den uppbrusande inbillningskraften. Säg mig,
 "min son, har något fattats dig? Din klädnad
 "är grof, din boning en landtmans, din föda
 "tarflig: men ännu en gång, har du önskat
 "något mer? Dina tänkesätt äro rena liksom

"dina känslor, som du själf. — Det felades dig
 "en hustru, du har valt dig henne. Med min
 "erfarenhet har jag hulpit ditt unga hjerta att
 "fästa ditt beslut . . . O! min ömma vän,
 "hvarföre beklagar du dig? Du fruktar för
 "framtiden, uppför dig alltid hädanefter som
 "hittills, och du skall aldrig behöfva rädas den."

"Min son, om jag hade varit en af dessa
 "olyckliga menniskor, som icke äga något,
 "skulle jag hafva vant din kropp vid djurets
 "ok, jag skulle till och med själf qväft dina
 "känslor och dina begrepp; jag skulle hafva
 "gjort dig till det förnämsta kreaturet i ditt
 "stall. Böjd af vanans ok, skulle du hafva
 "lefvat lugn i din sorglöshet, nöjd i din okun-
 "nighet. Du skulle icke hafva varit lycklig,
 "du skulle icke hafva varit det, men du hade
 "dött utan att veta om du lefvat; ty, såsom
 "du själf anmärkt, för att leva måste man
 "känna och tänka förnuftigt, följaktligen icke
 "heller nedtryckas af fysiska behof. Ja, min
 "beskedliga gosse, må det jag nu vill säga
 "tjena dig till uppmuntran, till tröst; vet då
 "att dessa fält, denna stuga, denna boskap
 "tillhöra oss. Jag har velat lemna dig i o-
 "kunnighet derom: det är så lyckligt och så
 "ljust att höja sig ur nöden, så påkostande
 "att falla!" —

"Snart skall din far icke mer vara till;
 "han har lefvat nog; han har känt livets
 "sanna nöjen, han känner det största af alla,
 "då han ännu en gång får trycka dig till sitt
 "hjerta. En sak, min son, om du vill efter-

'följa honom: din själ är häftig, men ditt ar-
 'bete, din hustru, denna ljufva skänk af kär-
 'leken, dina barn, hvad föremål för att fylla
 'ditt hjertas tomhet. Tag dig blott till vara
 'för begäret efter rikedom. Rikedomar bi-
 'draga icke till sällheten, annorlunda än i
 'den mån de förskaffa eller neka oss de fy-
 'siska behofven. Det nödvändiga äger du,
 'och dertill vanan vid arbete. Du är den ri-
 'kaste i trakten: vet då att styra din inbill-
 'ning. En häftig själ förfaller snart till en
 'tygellös inbillning, förnuftet ensamt kan mot-
 'väga denna fara." —

"De rika, äro väl de lyckliga? Min son,
 "de kunna vara det, men icke mer än du.
 "De *kunna* vara det, förstår du; sällan *äro*
 "de det. Sällheten är isynnerhet i ditt stånd,
 "emedan det är förnuftets och känslans. Den
 "rike beherrskas af en tygellös inbillning, af
 "säfängan, de sinnliga njutningarna, nycker-
 "na, de sjelfgjorda behofven . . . Afun-
 "da det aldrig, och om man erbjöd dig alla
 "nejdens rikedomar, o! min enda vän, mot-
 "tag dem för ingen del, om icke för att ge-
 "nast dela dem imellan dina medbröder. Men,
 "min son, denna strid af själsstyrka och ädel-
 "mod tillhörer blott en Gud . . . Var men-
 "niska, men var det verkligen: — var herre
 "öfver dig sjelf. Utan styrka gifves hvarken
 "dygd eller sällhet." —

'Se der de två kända slutlänkarna af sam-
 'hällskedjan. Ja, mine herrar, må den rike
 'sättas i första länken, jag samtycker dertill;

men måtte icke uslingen sättas i den sista; må det vara antingen den mindre fastighetsägaren, eller småkrämaren, eller den skicklige handverkaren, som kan, med ett måttligt arbete, föda, kläda och herbergera sin familj. Ni lärer då uppmana lagstiftaren, att icke så inrätta medborgliga lagen att få kunde äga allt; han måste upplösa sitt politiska problem på det sättet, att den ringaste äfven får något. Han grundlägger därför icke jemlikheten, ty de begge ytterligheterna äro så långt skilda från hvarandra, att afståndet väl kan rymmas imellan dem begge. . . . I kojan så väl som i palatset, klädd i skinnkläder eller i Lyonska broderier; vid Cincinnati tarfliga bord, så väl som hos den frosande Vitellus, kan menniskan vara lycklig; men likväl måste hon äga denna koja, dessa skinnkläder, detta tarfliga bord. Hvad kan lagstiftaren göra härtill? På hvad sätt bör han upplösa sitt politiska problem, så att den ringare måtte äga något? Svårigheterna äro stora; och jag vet ingen, som deri lyckats bättre än Herr Paoli. —

Herr Paoli, hvilkens omsorg för menskligheten och sina landsmän, utgjorde hufvud-
dragen i hans karakter, som för ett ögonblick
lät Spartas och Athens sköna dagar återfödas
midt i Medelhafvet; Hr Paoli, utrustad med
dessa känslor, detta snille, som naturen för-
enar hos en och samma person blott för fol-
kens tröst, uppträdde på Corsica, för att å-
draga sig Europas uppmärksamhet. Hans lands-

män, skakade genom de inbördes och utländska krigen, erkände hans öfverlägsenhet och utropade honom till deras öfverherre nästan såsom fordom Solon blef det i Athen, eller Decemvirerna i Rom. Ärenderna voro i sådan oreda, att endast en Embetsman med stor myndighet och ett genomträngande snille kunde rädda fäderneslandet. Lycklig den nation, der samhälls-kedjan icke är så hårdt smidd, att den behöfver frukta följderna af ett så djerft steg! Lycklig, då den äger män, hvilka svara emot ett så oinskränkt förtroende, och som göra sig värdiga deraf.

Då han kommit till Statsrodret, och blifvit kallad af sina landsmän att gifva dem lagar, upprättade Herr Paoli en statsförfattning, icke allenast byggd på samma grunder, som den nuvarande, utan äfven på samma administrativa indelningar. Der inrättades municipaliteter, districter, prokurörs-syndies och procureurs des communes. Han upphäfdde clericiet och indrog till nationen biskopparnes gods: med ett ord, gången af hans regerings-sätt var nästan lika med den nuvarande revolutionens. Han fann i sin ojemförliga verksamhet, i sin öfvertygande och varma vältalighet, i sitt skarpsinniga och ljusa snille, tillräckliga medel att sätta sin nyfödda Statsförfattning i skydd mot de elakas och fiendens anfall, ty man var då i krig med Genua.

Men i våra ögon är Hr Paolis' förnämsta förtjenst den grundsats, af hvilken han synes varit

varit djupt intagen, det lagstiftaren, vid den civila lagens författande, borde tilldela hvarje invånare en sådan jord-lott som, med ett måttligt arbete, vore tillräcklig för hans uppehälle. I denna afsigt indelade han hvarje bys område i tvenne slag: de af första slaget voro slätter, passande till åkerbruk och ängsmark; till andra slaget hörde bergstrakter, tjenliga till odling af olive-träd, vin-plantering och alla slags träd. Jord af första slaget, kallades pacages, (allmänningar) förblef allmän egendom, men uppläts till enskilt begagnande. Hvert tredje år delades hvarje bys allmänning imellan inbyggarna. Egendomar af andra klassen, passande för en mera sorgfällig odling, stodo helt och hållet under enskildta vinningslystnadens uppsigt. Genom denna kloka fördelning, föddes hvarje medborgare fastighetsägare, utan att skada industrien, utan att lägga hinder för åkerbrukets framsteg.

Men icke alla lagstiftare hafva befunnit sig i lika omständigheter; alla hafva icke kunnat så råda öfver sakerna och leda dem till ett så lyckligt slut: imellertid hafva de, drifne af hans grundsats, bevisat honom sin hyllning derigenom att de uteslutit från samhället dem som icke ägde något eller icke betalade några utlagor. Hvarföre då denna andra orättvisa? Jo, derföre att den som lagarna ej hafva satt i tillfälle att vara lycklig icke kan vara medborgare; derföre att den som ej äger

något intresse i medborgliga lagens helgd, är dess fiende. Man hade bordt försäkra honom en egendomsdel, för att intressera honom deri, för att förmå honom dertill; i brist deraf, måste man utesluta honom såsom en förnedrad varelse, en fåne, och såsom sådan oförmögen att utöfva en del af folkets suveränitet. . . Se der tvifvelsutän det politiska skälet. . . Men i moralens och mensklighetens ögon! Då jag ser en af dessa olyckliga som öfverträda Statslagen, straffas, säger jag till mig sjelf: Det är den starke som uppoffrar den svage. Jag tycker mig se Amerikanaren dö för det han brutit emot Spanierns lag.

Sedan man öfvertygat lagstiftaren, att han vid den civila lagens författande bör sysselsätta sig lika och utan åtskilnad med alla medborgarnes öde, skall ni säga till den rike: Dina rikedomar utgöra din olycka; rådför dig med ditt förnuft, och du skall ej mer vara orolig och nyckfull. Huru många nygifta hushåll blifva ej lasifulla just emedan de sakna det som hos dig väcker denna oro! Du har för mycket, de för litet. Eder lott är lika, med den skilnad, att du, om du vore förståndigare, skulle kunna afhjelpa deras behof, i stället att de icke kunna annat än beklaga sig. . . Förhärdade menniska, ditt hjerta klappar då aldrig? Jag beklagar och jag afskyr dig: du är olycklig, och du gör andras olycka.

Vi ha sagt, att utan hustru, gifves hvarken helsa eller sällhet. J bören således lära

den talrika klassen ogifta karlar att deras nöjen icke äro de sanna, så framt de öfvertygade att ej kunna lefva utan hustrur, tillfredsställa sina begär med andras. J bören då anklaga dem inför hela samhället.

J skolen med offentlig vanära stämpla Bramas presters orimliga satser; lären dem att blott den lyckliga mannen är värdig skaparen, och att Fakiren, som stympar sig, är ett missfoster af sedeförderf och galenskap.

J skolen le med förakt och afsky då man vill öfvertyga Er, att fullkomligheten består i ogifta ståndet. J hafven öppnat förnuftets och känslans stora bok, således bören J anse under er värdighet, att besvara fördomarnas och hyckleriets sofismer.

Mätte civila lagen åt hvar och en försäkra de nödvändiga fysiska behofven; mätte det outsläckliga begäret efter rikedomar utbytas emot sällhetens tröstande känsla. Må vid Eder röst den gamle vara alla sina barns fader, må han skifta sin förmögenhet lika; och må det harmoniska skådespelet af åtta lyckliga hushåll för alltid väcka afsky för förstfödslorättens barbariska lag. Må mannen slutligen lära att hans sanna ära är att lefva så som gift man! Må vid Eder röst naturens fiender tystna och af raseri nedsvälja sina orm tungor. Må läraren af den sublimaste af alla religioner, som bör ingjuta fredens och tröstens ord i den olyckliges förkrössade själ, känna huru ljuft det är att utgjuta för honom sitt hjerta; må vällustens nektar göra hans själ

uppriktigt intagen af lifvets upphofsman. Då skall han, verkligen värdig allmänna förtroendet, vara naturens man, och en tolk af hennes lagar; må han utvälja sig en maka, denna dag skall blifva moralens sanna triumf, och dygdens verkliga vänner skola af hjertat fira den. Den känslofulle presten skall välsigna förnufts-åldern då han njuter förstlingen af dess välgärningar.

Sen der, Mine Herrar, de sanningar och känslor man för människornas sällhet måste inplanta hos dem i hänseende till deras djuriska förhållanden.

ANDRA DELEN.

Hvad är känslan? Hon är lifvets, samhällets, kärlekens och vänskapens band! Det är hon som fäster en son vid sin mor, medborgaren vid sitt fädernesland. Det är isynnerhet hos naturmänniskan som den är mäktig. Förströelsen, de sinnliga nöjena försvaga dess finhet, men i olyckan, återfinner människan henne alltid; denna tröstarinna öfvergifver oss aldrig helt och hållet förr än lifvet upphör.

Om ni saknar inre tillfredsställelse, så upplättra då på en af Mont Blanc's spetsar; se solen, småningom uppgående, bringa trösten i arbetarens hydda. Mätte den första stråle hon framkastar intränga i Ert hjerta! Kom väl ihåg de känslor ni då erfar.

Nedstig till hafsstranden; se dagens stjer-
na vid sin nedgång majestätiskt störta sig i
oändlighetens sköte: en sorglig känsla skall in-
taga Er, ni skall öfverlemna Er åt henne; man
motstår icke naturens melankoli.

Ni befinner Er under Sanct Remis's min-
nesvård? Nå väl, ni har betraktat dess majestät;
spåren af dessa stolta Romare, tecknade i för-
flutna tider, försätta Er i sällskap med Emilius,
Scipio, Fabius. Ni återkommer till Er sjelf för
att se dessa berg, insvepta i afståndets gråa dim-
mor, kröna Tarascons omätliga slätter, der
hundra tusen Cimbrer funno sin graf. Rhone-
floden flyter vid slutet deraf, med pilens ha-
stighet; till venster är en väg, den lilla sta-
den på något afstånd, en hjord betar i ängen:
Ni drömmer visserligen, och denna dröm är
känslans.

Irra omkring på landsbygden; tag Er till-
flykt till herdens usla koja; dröj der öfver nat-
ten, hvilande på hudar, med eldstaden vid edra
fötter; hvilken belägenhet! Middnatts-klockan
höres; all boskap i nejden utgår för att beta,
dess läten blanda sig med vallhjonens röst:
det är midnatt, glöm icke det; hvilket ögon-
blick för att gå till sig sjelf, och för att göra
betraktelser öfver naturens ursprung, under
njutningen af dess utsöktaste behag.

Öfverraskad af natten, återkommer ni från en
lång promenad i månans silfversken och under he-
la nattens djupa tystnad: ni har försmäktat i röt-

månadens hetta; ni njuter svalkans vällust och betraktelsens helsosama balsam.

Eder familj har gått till hvila, edra ljus äro släckta, men ej er eld; ty Januari-kölden hindrar vexten i er trädgård . . . hvad gör ni då der flera timmar? Jag vill icke förmoda att ni är förvillad af det oförnuftiga begäret och sträfvan det efter rikedom; hvad gör ni då? Ni njuter af er sjelf.

Ni vet att Sanct Petri domkyrka i Rom är så stor som en stad; framför hufvudaltaret brinner en lampa: Ni inträder der klockan tie på aftonen, ni framgår famlande i dunklet; detta matta sken tillåter Er ej att se något annat än sig. Ni tror er nyss hafva gått in; men redan gryr morgonrodnaden: hon intränger genom fönstren, morgonens blekhet kommer i stället för nattens mörker. Ni blir slutligen varse det för att gå tillbaka; men ni har varit der sex timmar! Om jag hade kunnat skriva edra tankar, hvad de skulle intressera moralisten!

Om nyfikenheten, lifvets moder förer er öfver hafvet till Grekland; om ni af strömsättningen kastas till ön Monte-Christo: om två timmar ännu återstår af dagen; om ni söker en tillflyktsort för natten och Ni gått omkring denna lilla klippa samt befinner er på en höjd, midt ibland ruinerna af ett åldrigt kloster, bakom en nedrasad mur, betäckt med murgrön och rosamarin; om ni här låter uppslå ert tält; och vågorna sträfva rytande, hvilka krossa sig mot klipporna, ty hafvets omätliga afgrund omgilver

er, lemnar er ett begrepp om detta element så förfärligt för den svage sjöfarande; och slutligen om en tunn tältduk och en mur af mer än femton seklers ålder äro ert skygd; så måste ni betagas af känslans rörelse.

Om ni tidigt på morgonen vandrar i era blomstrande bosqueer, eller i en vidsträckt skog, under frugttiden; om ni slumrar i en grotta omgifven af Dryadernas källor, under rötmandens hetta? Så skall ni helt ensam qvardröja der hela timmar, utan att kunna gå derifrån, eller fördraga den besvärliges samtal, som kommer att störa er.

Det finnes ingen människa, som icke erfarit behaget, melankolien och den hemliga rysning som största delen af dessa ställningar ingifver. Hvad jag skulle beklaga den, som icke förstod mig, och som icke blifvit rörd af naturens förtjusande skådespel! Om känslan också blott låtit oss erfara dessa ljufva rörelser, så hade den redan gjort mycket för oss; den skulle hafva förskaffat oss en följd af njutningar utan saknad utan besvär, utan någon slags häftig skakning. Detta skulle hafva varit hennes dyrbaraste gåfva, om kärleken till fäderneslandet, om den äkta kärleken, om den gudomliga vänskapen, icke äfven vore dess skänker.

Ni återkommer till er fädernebygd, efter fyra års frånvaro; ni återser de ställen, som varit skådeplatser för edra barndomslekar och vittnen till den sinnesrörelse, som första kännetecknet af människorna och passionernas

morgonrodnad verka på våra sinnen: ni återflyttar er ett ögonblick till er barndomstid, ni njuter af dess nöjen; ni känner hela häftigheten af fosterlands-kärleken. Ni har, säger ni, en far, en öm mor, ännu oskyldiga systrar, bröder, som tillika äro edra vänner; oändligt lycklige man! hasta, flyg, förlora icke ett ögonblick. Om döden under vägen öfverras skade dig, så skulle du icke hafva känt lifvets, den ljuflva erkänslans, den ömma vördnadens och den uppriktiga vänskapens vällust. Men, säger ni mig, jag har hustru och barn. . . . Hustru och barn! . . . Det är för mycket, min goda vän; det är för mycket, skilj dig aldrig mer ifrån dem; glädjen skulle kunna qväfva dig vid återkomsten, eller smärtan öfverväldiga dig vid afresan . . . Hustru och barn, föräldrar, bröder och systrar, en vän! Och man klagar öfver naturen, och man frågar: hvarföre äro vi födda? Och man lider med otålighet flygtiga olyckor, och man löper med raseri efter fåfängans och rikedomarnes tomhet. Hvilken är då, olycklige dödlige! den förgiftade dryck, som så förderfvat de böjelser som äro inskrifna i edert blod, i edra nerver, i edra ögon? . . . Skulle du än äga en själ så sjudande som Etna, blott du äger far, mor, maka och barn, kan du aldrig frukta ledsnadens plåga.

Ja, se der lifvets enda sanna nöjen, som ingen förströelse kan ersätta oss eller förmå oss att försaka. Mannen omgifver sig för-

gäfves med alla lyckans skänker, så snart dessa känslor flykta från hans hjerta, iutages han af ledsnaden; sorgen, en hemsk melankoli, förtviflan, efterträda hvarandra, och om detta tillstånd varar länge, afhänder han sig lifvet.

Pontavéri ryckes ifrån Taïti; han föres till Europa, der man om honom har all möjlig omsorg; man försummar intet, som kan gifva honom förströelser. Ett enda föremål öfverraskar honom, altvingar honom smärtans tårar: det är mullbärsträdet. Han omfamnar det med förtjusning och utropar: mitt hemlands träd! Mitt hemlands träd! Förgäfves slösar man på de fem öfverförda Grönländarne allt hvad hovvet i Köpenhamn kan erbjuda. Dessa människors hemsjuka störtar dem i melankoli och derifrån till döden . . . Deremot huru många Engelmän, Holländare, Fransmän, lefva icke tillsammans med vildarne! Derföre att desse olycklige voro förnedrade i Europa, kastbollar för passionerna, och ett afskrap, föraktadt af de maktägande; medan naturmänniskan lefver lycklig i skötet af känslan och naturliga förnuftet.

Vi hafva sett huru vi, genom känslan; njute af oss sjelfve, af naturen, af fäderneslandet, af de människor som omgifva oss. Det återstår oss att anmärka huru den förorsakar oss häftiga rörelser vid åsynen af lifvets åtskilliga omvexlingar. Det är här vi skola öfvertyga oss, att om hon gör oss till vänner

af det som är skönt och rättvist, så uppretar hon oss emot förtryckaren och den elake.

En ung skönhet har ingått i sitt sextonde år; blommorna på hennes kinder lemna rum för liljorna; hennes eldiga ögon äro nästan slocknade; lifligheten i hennes behag äro numera blott mellankoliens trånad. . . Hon älskar. . . Ingifver hon dig vördnad, förtroende, så är det känslans och vördnadens. Ingifver hon dig förakt för sin svaghet; välan; men säg mig det aldrig, om du sätter värde på min aktning.

Nina älskade; hennes älskare dog, hon hade äfven bordt dö. Hon öfverlefde honom likväl, men för att blifva honom trogen. Nina har väl vetat att hennes älskare var död, men känslan kan icke begripa att han icke mera är till. Hon har alltid väntat honom; hon skulle vänta honom ännu. . . Du beklagar med förakt hennes dårskap. . . Känslolöse varelse! Om du, i stället känner aktning för hennes beständighet och medlidande för hennes förvillelse, så är det känslans aktning och medlidande.

En ömt älskad maka dör. Det är din oväns. Den olycklige nedslås deraf; han har flytt människornas ungänge; sorgklädnaden har intagit det rum som pryddes af munterhetens färger. På hans bord äro tvenne ljusstakar, förtviflan i hans hjerta; så skall han tillbringa den trånande återstoden af sitt lif. . . Känslofulla själ, du känner ditt hat stillas; du hastar till hans graf att slösa på honom

bevis af försonlighet. Det är känslans försonlighet.

J hafven läst Tacitus: Hvilken af Er har icke med den unga Cato utropat: *Gif mig ett svärd att jag må döda detta vilddjur.* Efter två tusen år, uppretar oss berättelsen om Marii, Syllas, Neros, Caligulas, Domitiani med fleras handlingsätt. Deras minne är hatets och afskyns.

Den förhatliga syn af brottet i välstånd eller oskulden i bojer söndersliter Edert hjerta; modlösheten kringflyter i edra ådror, för att der snart antända hämbegäret. Synas de...

Sista meningen var oläslig.

ÅTSKILLIGA HANDLINGAR.

GENERAL CLARKE'S RAPPORT TILL VERKSTÄLLANDE DIRECTORIUM.

Milano den 7 Decemb. 1796.

MEDBORGARE DIRECTORER.

Jag öfversänder er i dag några militära detaljer öfver Franska armén i Italien.

Hon förföljer i detta ögonblick fienderna. Försvagade af det sista anfall de uthärdat, draga de sig tillbaka mot Trident och Brenta-floden, men enligt hvad generalen en chef sagt mig, tyckas de sammandra sin hufvudstyrka mot Tyrolen, hvilket ger anledning till den förmodan, att nya från Rhen ankomna förstärkningar, skola snart sätta dem i stånd att ånyo försöka upphäfvandet af belägringen af Mantua.

Detta försök skall lyckas eller misslyckas; om det lyckas, så upphäfves Mantuas belägring; vi skola då förlora en del af våra eröfringar i detta sköna land; kriget skall kanske förlängas, och det är möjligt, att Kejsaren vill underkasta sig äfventyret af ett nytt fälttåg.

Om Österrikarne misslyckas, så skall Mantua falla i våra händer, och Wienska hofvet,

misströstande att kunna återtaga Italien, fruktande för Triest och till och med för sjelfva Österrike, skall skynda sig att göra fred, vid hvilken vi skola föreskrifva vilkoren.

Allt beror på att veta huruvida förstärkingar kunna i tid ankomma till Österrikska armén i Italien. Man försäkrar mig att de förväntas. Generalen en chef har fått under rättelse att de skola afmarscherat. Om de för sent gått ifrån Rhen, kunnen J vara säkra på att Mantua hör oss till. I motsatt fall, är vår ställning oviss, och en vapenhvila kunde möjligen vara afslutad uti Italien, utan att man bestämdt kunde afgöra för hvilken den vore fördelagtigare, antingen för oss eller fienderne.

Bonaparte förmodar att Mantua skall gå öfver inom en månad. Den 25 i denna månad är utsatt till denna vigtiga fästnings bombardering. Om hans uträkningar slå fel, ämnar han belägra den i Januari.

Franska armén är alldeles icke talrik, — hon har lidit stora förluster i de sista träffningarna. Det är högst nödvändigt att skicka henne förstärkingar, som J kunnen taga ifrån Rhen. Om Kejsaren får veta att vår styrka är betydlig uti Italien, skall han göra fred.

I den händelse Tyska Kejsaren under nästa fälttåg iakttog det kloka parti af en beväpnad neutralité, skola vi helt visst blott gå försvarsvis tillväga vid Rehn. Då måste ett kraftigt anfallskrig organiseras i Italien. I de sista träffningarna, hade armén ej mer än

nitton tusen man i elden, men väl mindre. Femton tusen ligga på sjukhusen; återstoden är krigspridd och nödvändig på andra håll. Vi behöfva något för att hålla Rom i respekt.

Vi behöfva, för att göra Engelmännen motstånd på kusten af Toulon, och för att stifta lagar för Storhertigdömet Toscana, ja till och med för Storhertigen sjelf. Vi behöfva, för att hålla de eröfrade länderna i tygeln och kufva Barbetterne. Vi behöfva, för att behålla Ferrara och Ancona. Besittningen af Italien är en ovärderlig skatt, som man icke bör låta gå sig ur händerna under hvad föregifvande som helst. Den är en underpant och ett medel för freden.

Jag vet, medborgare Directorer, huru ogerna J befallen tropparna aftåga, emedan de sammansmälta under vägen: men jag får i detta afeende anmärka, att våra soldater gerna gå till Italienska armén, der de veta att de blifva väl betalda. Jag vill anföras såsom exempel 58:de halfbrigaden, som nyss kommit dit ifrån armén vid hafskusten, tre hundra man stark, och som icke förlorat många under vägen.

J kunnen ej afsända mindre än 10,000 man till denna armé. Glömmen ej att de skola lefva på det eröfrade landets bekostnad. Om J fördubblen detta antal, så kunnen J vara desto mera förvissade om att bibehålla er der. Om J voren här, skullen J likasom jag öfvertyga er derom.

Jag får tillägga, att Fransmännen i de

sista drabbningarna, trodde sig så underlägsne fienden i antal, att de ej mer visat den kraft som så ofta gjort dem segrande.

Allt hvad jag skulle kunna meddela er, om arméns nuvarande esprit, medborgare Directorer, skulle icke kunna lemna er ett sådant begrepp derom, som J skolen få af det bref, hvilket generalens en chef adjutant, Ludvig Bonaparte, skrifvit till min adjutant Culliver, af hvilken jag begärt det, emedan det afmålar sakernas verkliga ställning.

58:de halvbrigaden och några andra förstärkningar, som äro i antågande, skola väl återupplifva arméns esprit. Beordren krigsministern att sända hit alla de officerare han kan disponera, och som hemmā tillbringa sitt lif utan ära. Låten skyndsamt hit-adressera alla de officerare som kunna och vilja strida; och J kunnen vara försäkrade om Italiens besittning, ty det är officerarne som vinna bataljerna och göra att de vinnas. Soldaterna, hvilka knappt äga hopp att blifva utmärkta, om de än göra nästan underverk, gå ej så raskt tillväga och spara sig understundom. Imedlertid söker generalen en chef att på allt sätt väcka och underhålla täflan.

Jag har nu ej tillfälle att yttra mig om den militära förvaltningen; det behöfdes minst tre månader, för att undersöka de deri förefallande oordningar och upptäcka upphofsmännen dertill. Jag skall blott tala om generalen en chef, om chefen för general-staben, om regeringens commissarier och om commissarien ordonnateur en chef.

Generalen en chef.

Denne general har gjort de viktigaste tjänster. Af er ställd på den ärofulla post, han innehar, visar han sig densamma värdig; han är republikens man. Italiens öde har flera gånger berott af hans kloka combinationer. Här finnes ingen, som ej anser honom för en man af snille, och han är det ock verkligen. Han är fruktad, älskad och vördad uti Italien. Alla små intriger falla för hans skarpsinnighet. Han har ett stort välde öfver dem som utgöra republikanska armén; emedan han gissar eller straxt inser deras tanke och karakter, och skickligt använder dem på den punkt der de kunna vara nyttigast. Ett sundt omdöme, ljusa begrepp, sätta honom i stånd att urskilja det sanna från det falska. Hans blick är säker; han verkställer sina beslut med kraft och ihärdighet. Hans köld i de häftigaste drabbningar är lika märkvärdig som hans utomordentliga snabbhet att ändra sina planer då oförutsedde händelser så fordra. Hans sätt att verkställa är klokt och väl uträknadt.

Bonaparte kan med framgång visa sig på mera än en bana; hans öfverlägsna talanger och hans kunskaper sätta honom i stånd der-till. Jag tror honom vara republiken tillgifven och utan annan ärelystnad än den att bibehålla den ära han förvärfvat sig. Man skulle bedraga sig om man trodde honom vara mannen för ett visst parti. Han tillhör hvarken
roya-

royalisterne, som småda honom, eller anarchisterne som han icke tål. Konstitutionen är hans ledare. Tillgifven henne och Directorium, som önskar dess bestånd, tror jag att han alltid skall blifva nyttig och aldrig farlig för sitt land. Tron icke, medborgare Directorer att jag talar om honom af entusiasm; jag skrifver oväldigt, och något annat intresse än att framställa sanningen för er, leder mig icke. Bonaparte skall af efterverlden anses för en af de störste män.

Jag har här blifvit förvissad att regeringskommissarien, Garreau ej haft för afsigt att göra denne generals redlighet misstänkt. Han är för mycket mån om sin ära, för mycket obekymrad om småsaker, för att sysselsätta sig med att rikta sig. De personer med hvilka jag talt derom, nemligen medborgaren Garreau och General Berthier, hafva styrkt mig i denna tanke. Kommissarien ordonnateur en chef, Deniée, som här anses för en ganska redlig man, har sagt mig detsamma. Jag har sjelf frågat Bonaparte härom: han har svarat mig otvunget och på ett sätt som förfogar all misstanke. Det syntes ej hafva undfallit honom, att åtskilliga personer riktat sig nog mycket genom eröfringen: men jag vet att dem han misstänker, värderar han ej för annat än deras andra nyttiga egenskaper.

Jag har här hört i hemlighet påstås att generalen en chef för Italienska armén under lånta namn deltagit uti leveranser för armén;
Napoleons Afh. 5.

att C . . . var hans man. Tiden har icke tillåtit mig att utforska förhållandet med dessa beskyllningar. Likväl har jag undersökt dem, och de hafva synt mig ogrundade. Kommissarien ordonnateur en chef Leroux, som Krigsministern skickat till Italien, har i sina händer C . . . s räkningar, hvilka vid första påseendet synas riktiga och pålitliga, men som han med största noggrannhet granskar.

Penninge-kassor hafva blifvit bortförda härifrån utan att behöriga former blifvit iaktagna. Jag vet att general Bonaparte i och för tjensten disponerat några, hvaraf jag endast vill nämna de som funnos i Trident, hvilka general Massena bortfört, och hvarmed man dels bestridt utgifterna för armén, som var under marsch, dels utbetalt några gratifikationer, som generalen en chef trott sig böra tilldela åtskilliga officerare, och dels användt till spion-kostnader. Beloppet deraf utgjorde trettie tusen livres. General Berthier, med hvilken jag talt derom, har försäkrat mig, att det fanns protocoller eller redovisningar och förteckning på utgifterna, som väl lära finnas när så behöves.

Om general Bonaparte förskingrat några medel, skulle jag föra er till minnes, medborgare Directorer, anekdoten om marskalken Villars hundra tusen ecus för ätticka, ty generalens make skulle svårligen kunna finnas på den post han innehar; men jag tror det icke, ty han klandrar för högt skälmarne, och

plågar dem nog mycket, för att ej vara trygg för deras gensvar.

Man har beskyllt honom för att blanda sig i förvaltningen; om han gjort det, är det därför att han blifvit tvungen dertill, emedan regeringens kommissarier ej besörjt någonting, helst kommissariens ordonnateur en chef sjuklighet, måhända äfven hans svaghhet, hindra honom från att sätta en så stor och så illa försedd maschin i rörelse, som förvaltningen vid Italienska armén. Låt skickligt folk vara i spetsen för densamma, och generalen en chef skall aldrig mer befatta sig med administrativa ärender. Jag har denna förklaring af honom sjelf.

General Bonaparte är imedlertid icke utan fel. Han skonar ej nog manskäpet, han talar icke alltid till de individuer af armén som nalkas honom, med den foglighet som anstår hans befattning. Han är ibland hård, otålig, hastig eller befallande. Ofta fordrar han med för mycken hetta svåra saker; och hans sätt att fordra hvad som i sig sjelf kan vara rätt, afskräcker dem som hafva att göra med honom ifrån att föreslå medel till något bättre än det han sjelf uppger.

Han har ej med nog skonsamhet behandlat regeringens kommissarier. Deras befattning fordrade skonsamhet å hans sida, jag har förebrått honom det. Han svarade mig, att det var honom omöjligt att visa aktning för personer, som hade allmänna föraktet emot

sig, och hade förtjent det genom sin immoralité och oskicklighet.

Divisions-generalen Alexander Berthier.

Denne officer har gjort sig till grundsats att så litet som möjligt är blanda sig i politiken, men att med nit och oförtrutenhet uppfylla sina militäria skyldigheter. Hans talanger, såsom chef för general-staben, äro kända. Här förena sig alla i loford öfver hans moralité. Regeringen kan med tillförsigt räkna på honom. Berthier skall alltid ställa sig till efterrättelse konstitutionen och lagarna. Han är allmänt älskad och förtjenar att vara det. Hans på öfvertygelse grundade patriotism liknar hans tapperhet. Han lefver i godt förstånd med generalen en chef, hvilkens vän och sällskap han är, och som han öfverallt åtföljer.

Regerings-kommissarierne S... och G...

Den förste anses här för att vara den skamlösaste skälm i armén.

Den andra är alldeles utan skicklighet. Ingendera passar för Italienska armén. Om Directorium fortfar att der bibehålla regerings-kommissarier, måste nödvändigt denna vigtiga post besättas med redliga män, verkliga patrioter, icke tillgifne något illasinnadt parti, som de uteslutande gynna; män som äga talanger, karakter och personlig förtjenst.

Viljen J veta i hvilka händer Frankrikes intressen i Italien hvila, hvilken som är förnämsta rörelse-punkten, era kommissariers allt i allom, hvilka vilja befatta sig med förvaltningen och förstå ingenting deraf. Jo, det är Haller, för detta bankier, en man, som är illa beryktad i allmänna opinionen, och för hvilken J ådagalagt er hysa ovilja uti ett af edra bref till medborgaren Salicetti, hvilket J tor-den låta förelägga er. Han (Haller) är mera regeringens kommissarie än de som bära denna titel. Man säger här allmänt att han tager penningar för hvarje utbetalnings-ordres han låter G. . . underteckna.

General Bonaparte har varit nära att låta arresterera Haller; men han känner alla våra hemligheter, och era kommissariers förtroende för honom är oinskränkt. För någon tid sedan låto de honom resa till Modena, der han icke hade något att göra, och hvarest kistor med dyrbarheter hafva försvunnit. Haller har för ögonblicket blifvit nödvändig. Han arbetar nu på att göra räkningar, som skola bevisa vår belägenhet, samt inkomsterna och utgifterna för Italiens eröfring. J lären väl förmoda att det blifver uppgifter till förmån för de förnämste skälmarne. Jag har talt med G. . . om hans embets-broders immoralité; han sade mig att han icke hos honom funnit något stridande mot ärligheten. Jag har talt med honom om Haller; jag betygade min förundran deröfver att, oaktadt Directorii beslut, som blifvit S. . . meddeladt, denne man, som

var öfverbevisad om emigration hade blifvit satt till styret för affärerna. Han sade mig att S. . . aldrig gifvit honom del af hvad Directorium i detta afseende meddelat honom, att han trodde Haller vara hederlig karl och god patriot. Man försäkrar mig verkligen, att han talar här i samma ton som Baboeuf, och detta kan passera för patriotism hos G. . . , hvilkens exaltation icke stillat sig, och som är omgifven af förmente patrioter, intriganter och anhängare af anarchien, som de, som man påstår, predika helt oförtäckt i hans närvaro.

Jag bör ej förglömma att fästa er uppmärksamhet derpå, att då G. . . för mig sade sig anse Haller för hederlig karl, hade han haft kunskap om ett bref till denne hederlige administratör ifrån dess brorsson, som blifvit uppsnappadt af franske generalerne. I detta bref läste man ungefär följande: "Ni har lofvat Colombe 50,000 livres; tänk på att uppfylla edra förbindelser. Glöm icke att eder förmögenhet är förbi; tänk på att ersätta den. Ni är i tillfälle att kunna göra det, och ni har intet ögonblick att förlora."

Jag bör imedlertid säga er att G. . . erbjudit mig att genast afskeda Haller. Samma skäl som hade förmått generalen en chef att icke låta arrestera honom, hafva äfven förmått mig, att råda eder kommissarie att behålla honom kvar. Denne man har blifvit nödvändig, han har klaven till allt. Han måste kvarblifva på sin plats till dess ni utnämnt

efterträdare åt edra regerings-kommissarier; och ehuru jag är öfvertygad att de svårligen skola komma öfverens med generalen en chef, äro S. . . och G. . . åtminstone brottslige till slummeraktighet, overksamhet och bristande vaksamhet öfver vederbörande. Aldrig har generalen en chef kunnat förmå dem att besöka sjukhusen, och vårdslösheten är sådan, att Italienska armén, som åtminstone borde vara väl beklädd och äga magaziner, i detta ögonblick ej har ett enda, oakadt de ordres som J oupphörligen gifvit dem. Tillförseln för armén är nästan ingen. Edra kommissarier hafva, efter hvad man försäkrar mig, varit mer sysselsatte med sina nöjen än sina skyldigheter,

Till dessa tröttande detaljer får jag ännu tillägga, att vid sista revolution i Modena skyndade S. . . och G. . . att begifva sig dit. Der funnos, som man påstår, 1,200,000 francs uti kassorna. Den verkställda utbetalningen uti utgifts-kassan har, efter hvad jag fått veta, varit blott 400,000, och allmänheten beskylles dem bägge två att hafva, i förening med Haller, stulit 800,000 francs. Om händelserna förde mig till Modena, skulle jag kunna undersöka saken. I dag kan jag icke meddela er annat än hvad jag samlat af erhållna underrättelser. Imedlertid kan jag icke fullkomligen svara för sanningen af hvad resan till Modena angår. Visst är likväl, att en mängd packor, adresserade till Haller, hafva kommit ifrån denna stad till tullen i Milano.

Jag har detta af general Baraguay d'Hilliers, som sett dem.

Hvad min egen tanke om regerings-kommissarien G. . . angår, måste jag säga att, oakadt det elaka rykte, som resan till Modena tillskyndat honom, fortfar jag att tro honom redlig. Jag har frågat honom; hans svar tycktes mig vara en mans, som har rena händer; men han är för mycket under sin plats, för att kunna af er der bibehållas. Då J återkallen honom, vore lempligt att J togen edra försigtighetsmått så, att han här på stället må göra redovisning, och icke i Paris, så som sällskapet Flachat, hviiket der har för många vänner, och som här beskylles för de skamligaste stölder.

Huru oskicklig och exalterad G. . . än må vara, tror jag, medborgare Directorer, att J, innan J tillåten honom återvända hem, icke bören uppoffra honom uti allmänna opinionen, och att både hans ärlighet och er egen moralité fordra att J åtminstone för ögonblicket, anförtron honom någon syssla,

Kommissarien ordonnateur en chef Denée.

Denne man äger här det mycket sällsynta anseendet af att vara, en redlig man. Han är icke utan talang, men hans svaga helsa hindrar honom från att göra betydliga tjänster. Han saknar energi och krafter. Han begär att återgå till inrikes befattningar. Generalen en chef är af den tanken, att han bör

quarstanna vid armén såsom simpel ordonnateur. Denié behöfver till efterträdare en rätt-skaffens man, som tillika är skicklig administratör. Nästan alla i de lägre graderna äro illa beryktade eller oskicklige.

För att intaga hans ställe tyckes generalen en chef önska Vиллеманзы, som nyligen blifvit utvexlad. Ehuru man anklagar honom för att hafva visat sig kallsinnig för revolutionen, tror jag honom vara den enda som är i stånd att här göra något godt. Om han åtager sig denna afskräckande börda, kunnen J vara öfvertygade, medborgare Directorer, att han skall upplylla sina åligganden på ett sätt, som skall tillfredsställa er, och med den öfverlägsenhet i talang och redlighet som utmärker honom. Lagarne och edra befallningar skola af honom respekteras, och försnillningarne upphöra.

Då jag slutar denna långa depesch, tror jag mig böra yttra min tanke om sättet att här sätta sakerna i en ordentlig gång. Generalen en chef måste fortfara att äga öfverbefälet öfver alla diplomatiska operationer i Italien.

Kommissarien ordonnateur en chef måste leda alla administrationerna, inrätta magaziner, förse armén med alla sina behof, under krigsministerns uppsigt. Han måste låta, för befälhafvande generalens för armén kassa, inlemna alla de penninge-inkomster, som erhållas af de eröfrade länderna, och i militär-magazinerna de leveranser, som dessa länder lemna in natura;

J måsten, enligt de öfversigter, som i förhand skola tillsändas er, fastställa ungefärliga uppgiften för hvarje månad, och skattkammarens ordres bestämna indragningen till regeringens behof, och affärernas ordentliga gång i följd af konstitutionen. I denna kassa måste qvarblifva eller vid behöflig tid ingå tillräckliga summor för arméns underhåll och behofver under flera månader, och öfverskottet aflemnas till national-ränteriet; eller användas att liqvidera arméns innestående fordringar, på stället bestämda, efter en noggrann undersökning af redlige män.

Administrationn i de eröfrade länderna måste helt och hållet tillhöra kommissarien ordonnateur en chef, som dervid må använda de underordnade medhjelpare han behöfver; eller om J frukten, (måbända orättvist, ty dermed undvikas oreda) att anförtro denna förvaltning i en enda mans händer, måste administratörerne uti dessa eröfrade länder göra reda för kommissarien ordonnateur en chef som sjelf bör stå under ministerns och national-skattkammarens uppsigt, eller ock för regerings-kommissarier.

Slutligen, medborgare Directorer, om J afsänden till armén regerings-kommissarier, vore lämpligt, att deras befattning inskränkte sig till en enkel uppsigt. Aldrig böra de sjelfva taga befattning med förvaltningen såsom S. . . och G. . . gjort, och än-

nu mindre handhafva penningarna eller utgifva betalnings-ordres till alla kassorna, hvilket öppnar dörren till en fullkomlig förstöring, hindrar att något helt kan finnas i operationerna, och låter hvarje missbruk få öfverhand.

J kunnen icke med nog skyndsamhet återkalla det beslut som finans-ministern förmått er taga, genom hvilket de administrativa befattningarna blifvit anförtrodda åt regeringens kommissarier.

Det behöfves ej mer något sällskap Flachat eller något som liknar det; sådant är en vederstygglighet.

Finans- och krigsministrarne komma ej öfverens med hvarandra; af den misshällighet som råder imellan dem uppkommer en mängd oordningar.

Jag äger visserligen föga insigter i administrativa delarne, och jag kan irra mig. Jag framställer blott mina idéer för er. Jag har sökt att förbättra dem derigenom att jag rådfört mig med kunnige personer. Krigsministern (Scherer) är rättskaffens och skicklig. Hans utlåtande bör vara nyttigt att inhemta, och J ären i tillfälle, medborgare Direktorer, genom er erfarenhet och den kännedom J ägen om sakerna, att slutligen antaga en enkel och säker gång, och på de personer, hvilka dervid komma att användas, fästa en verklig ansvarighet, tjenlig att befordra sakernas gång, och så mycket som möjligt hindra tvedrägt och en immoralité, som med hvarje dag

tilltager, samt hotar att blifva allmän och för-
 störande för republiken.

Jag uppskjuter till en annan post afsänd-
 ningen af några anmärkningar angående admi-
 nistrationerna, generalerna och krigs-kommis-
 sarierna.

Divisions-Generalen
 CLARKE.

TILL SJÖMINISTERN.

Paris den 16 December 1810.

Herr Grefve Decrés, jag återsänder eder
 depescherna ifrån Ile de France. Jag har åtskilt
 dem i tvenne paketer. Det ena, hvars påskrift
 lyder: att införa i Moniteuren, är det som bör
 tryckas uti denna tidning i öfvermorgon. Det
 andra paketet är onödigt att trycka. Det ska-
 dar ej att helt och hållet införa brefven ifrån
 Befälhafvaren på fregatten, i hvilka jag ej
 funnit något att ändra. Hvad general-kapi-
 tenens angår, bör derur borttagas allt som
 kan syfta att föreställa denna seger allt för
 lysande, de ställen som utmärka för mycket
 skryt, och deri general-kapitenen gifver sig
 för mycket värde, samt de fraser, som kunde
 upptäcka koloniens verkliga tillstånd. Då ni
 med blyertspenna öfverstrukit de ställen som
 böra uteslutas, äger ni att skicka alltsammans
 till ministern statssekreteraren, som skall låta
 införa det i Moniteuren,

&c. &c. &c.

NAPOLEON.

EGYPTEN.

TILL VERKSTÄLLANDE DIRECTORIUM.

Ett Ragusiskt fartyg har den 7 pluviöse inlupit i Alexandrias hamn. (Det hade om bord medborgarne Hamelin och Liveron, ägare af skeppsladdningen, bestående af viner, vinätticka och kläden). Det medförde ett bref till mig från konsulen i Ancona, dateradt den 11 brumaire, som icke innehåller någon annan underrättelse, än att allt är stilla i Europa och i Frankrike. Han skickar mig en samling af tidningar från Lugano, ända ifrån N:o 51 (3 Sept.) till N:o 45 (22 Okt.) och en samling af Courrier de l'armée d'Italie som tryckes i Milano, från N:o 219 (14 vendemiaire) till N:o 250 (6 brumaire).

Medborgaren Hamelin reste ifrån Trieste den 24 Oktober, anlopp Ancona den 3 November, och ankom till Navarino, hvarifrån han afreste den 28 Nivose.

Jag har sjelf frågat medborgaren Hamelin, han aflade följande berättelse:

Underrättelserna äro sinsimellan nog motsägande: sedan den 18 messidor hade jag icke fått några från Europa.

Den 1 November reste min broder på en aviso *); jag hade ålagt honom att begifva sig till Crotona eller till Tarentinska viken; jag förmodar att han ankommit.

---

*) Ett slags snällseglande skepp, som brukas till underrättelsers meddelande.

Ordonnateurn Suey reste den 26 frimaire.

Jag har till er afsändt mer än 60 fartyg af alla slags nationer, och på alla vägar: således bören J vara väl underrättade om vårt läge här.

Vi ha öfver Suez fått veta, att sex franska fregatter, som kryssa vid inloppet till Röda hafvet, tagit från Engelsmännen priser af mer än tjugu millioners värde.

Jag låter nu bygga en korvett vid Suez, och jag har dessutom min flottilj af fyra avisos, som seglar på röda hafvet.

Engelsmännen hafva utverkat sig af Porten att Djezzar Pascha skall, utom sitt Paschalikat Acre, äfven få Damascus. Ibrahim-Pascha, Abdalah-Pascha och andre Paschar, äro i Goza, och hota med ett infall i Egypten. Jag reser inom en timma, för att träffa dem. Jag måste resa nio dagar i en öken utan både vatten och gräs. Jag har samlat en anseelig mängd kameler, och hoppas att jag icke skall lida brist på något. När J läsen detta bref, är det möjligt att jag är vid runierna af Salomos stad.

Djezzar Pascha är en sjuttio-årig gubbe, en grym menniska, som byser ett outsläckt hat till Fransmännen; han har med förakt svarat på de vänliga förslag, jag flera gånger gjort honom.

Med den operation, jag företager, har jag tre ändamål.

1:o Att trygga Egyptens eröfring medelst anläggande af en fästning på andra sidan

om öknen, och att såmedelst och ifrån den stunden aflägsna alla främmande nationers arméer, från Egypten, så att de ej kunna förena sig med någon europeisk armé, som möjligen skulle komma till kusterna.

2:o Att tvinga Porten att förklara sig och derigenom understödja ej allenast den underhandling, som J förmodligen börjat, utan äfven medborgaren Bauchamp, hvilken jag afsändt på ett turkiskt fartyg till Constantinopel,

3:o Att slutligen betaga Engelska kryssare den tillförsel, de hämta ifrån Syrien, derigenom att jag använder de två vintermånaderna som jag ännu har qvar att, genom kriget, bringa på min sida hela denna kusten.

På denna resa låter jag Mollah göra mig sällskap, hvilken, näst Multi i Constantinopel, är den man som mest vördas i Turkiska riket, äfven som:

De fyra Scheikerne för de förnämsta sekterna; samt Emir-Hadji, eller karavan-fursten.

Ramadan *), som i går började, firades på mitt föranstaltande med största ståt. Jag förrättade det som tillhör Paschan.

General Desaix är mer än hundra sextio mil ifrån Cairo, nära Katarakterna. Han undersöker ruinerna af Thebe. Jag väntar hvarje ögonblick officiella detaljer öfver en träffning som lärer hafva förefallit mot Mourad-Bey, dervid denne skall blifvit dödad, och fem eller sex beyer tillfångatagne.

---

*) Den årliga festen hos Turkarne.

General-Adjutanten Boyer har upptäckt uti öknen, på sidan om Faioum, ruiner, som ingen Europé dittills sett.

General Andréosy och medborgaren Berthollet hafva återkommit från den resa de gjort till natron-sjöarna och Kopternes kloster. De hafva gjort högst intressanta upptäckter; funnit förträffligt natron *), som deras okunnighet, hvilka dervid arbeta, icke kunnat upptäcka. Denna Egyptens handelsgren skall derigenom blifva ännu mer betydande.

Med nästa kurir, skall jag sända er afmätningen af kanaln vid Suez, hvaraf spåren fullkomligen bibehållit sig.

Det är nödvändigt att J tillsänden oss vapen, och att edra militäriska operationer kombineras på det sätt, att vi erhålla undsättning. Naturliga orsaker vålla att mycket folk dör.

En smittosam sjukdom har för tvenne månader sedan yppat sig i Alexandria: två hundra personer hafva därför fallit offer. Försigtighetsmått äro tagna att den ej må sprida sig. Vi skola öfvervinna den.

Vi hafva haft många fiender att strida emot uti denna expedition: öknar, landets inbyggare, Araber, Mamelucker, Ryssar, Turkar, Engelsmän.

Om under loppet af Martii månad, jag finner att medborgaren Hamelins rapport bekräftar sig,

---

*) Ett jordblandadt alkaliskt salt,

sig, och Frankrike råkat i krig med konungarne, går jag genast öfver till Frankrike.

Jag tillåter mig icke i detta bref något yttrande öfver republikens angelägenheter, emedan jag på tio månader ej fått någon underrättelse derifrån.

Vi hysa alla fullkomligt förtroende till klokheten och kraften i edra beslut.

BONAPARTE.

TILL GENERAL BONAPARTE.

GENERAL-BEFÄLHAFVARE VID ÖSTER-
LÄNSKA ARMÉN.

Paris den 7 Prairial, år 7.

De kraftfulla och ovanliga steg, medborgare general, som Österrike och Ryssland utvecklat dem allvarsamma och nästan oroande vändning som kriget tagit, kräfva att republiken sammandrager sin styrka. Directorium har i följd deraf befallt amiralen Bruix att använda alla medel som äro i hans förmåga, för att göra sig till herre öfver Medelhafvet och segla till Egypten, i afsigt att återföra den armé ni kommenderar. Han har uppdrag att rådföra sig med er om de utvägar han bör vidtaga för embarqueringen och öfverfarten. Ni kan bäst inse, medborgare general, om ni med säkerhet kan kvarlemnna någon del af e-

der styrka i Egypten, och Directorium berättigar er att i detta fall anförtro befälet deröfver åt hvilken ni finner för godt.

Directorium skulle med nöje se er i spetsen för republikanska arméerna, som ni, ända hittills, så ärofullt anfört.

Undertecknad TREILHARD, LARREVEILLERE-LEPAUX och BARRAS.

CHAMPIONNET, GENERAL EN CHEF.

TILL DIRECTORIUM.

Högqvarteret i Coni den 4 Oktober 1799.

Jag har nyss, medborgare Directorer, fått säkra underrättelser om general Bonapartes lyckliga ankomst till Frankrike; jag har skyndat mig att kungöra den, genom ordres, för armén i Italien. Denna angenäma nyhet har uppfyllt allas hjertan med glädje och förhoppning, och jag är öfvertygad att armén skall gå ifrån seger till seger, om den återigen anföres af denna hjelte. Allenast hans namn bär förskräckelse i fiendens led, och fördubblar våra soldaters mod. Det tillhör honom att odla frihetens träd på den jord, der han sjelf planterade det, och att ännu en gång låta den Österrikiske tyrannen darra på sin svigtande thron; i det jag uppmanar er, medborgare Directorer, i frihetens, fäderneslandets och Italienska arméns namn, att anförtro general Bonaparte befälet öfver armén, beder jag er emottaga mitt afsked. Denna börda är

för tung för mig, och jag skall anse mig fullkomligen belönad för alla de bemödanden jag hittills gjort för republikens och mine landsmäns triumf, om jag ännu en gång kan bidra att göra vårt kära fädernesland fritt och lyckligt.

CHAMPIONNET.

GREKLAND, SYD AMERIKA, SANCT DOMINGO.

BONAPARTE, REPUBLIKENS KONSUL,

TILL SJÖ-MINISTERN.

Paris d. 2 Ventose (Fransk Rep. 11:te år.)

Jag önskar, medborgare minister, att ni afsänder ett litet fartyg medförande åtta till nio hundra gevär af alla slag, tre till fyra hundra pistoler, tusen skålpund krut, och bly i proportion. Detta fartyg, fördt af en skicklig officer, skall gå till Corfu. Befälhafvaren skall medföra bref ifrån er till republikens agent på denna ö, hvori ni skall gifva honom tillkänna, att kommandanten på fartyget har gevär och krut, och att, om det ännu är tid, att gifva sådant åt Sulioterne och de inbyggare, som försvara sig mot Turkarne på Morea, bör han gifva honom instruktioner.

Jag behöfver väl icke säga huru skyndsamt och hemlig denna expedition bör vara. Denna brigg bör anses för att gå och söka kontre-amiraln Lisseigne, och bör ankra i åtskilliga hamnar vid Morea under hvarjehanda förevändningar. Den bör äfven gå till

Athen, der den bör, af vår agent derstädes, förskaffa sig underrättelser om landets tillstånd.

Ni bör gifva medborgaren Talleyrand underrättelse om detta fartygs afresa till Corfu, men utan att låta honom förstå afsigten dermed, på det han må afsända bref till vår agent, i fall han har några sådana.

Jag hälsar er,

BONAPARTE.

Sanct Cloud d. 25 November 1811.

Herr Grefve Decrés, man försäkrar mig att många af våra som blifvit fångne, äro på klippan Cabrera, och att om en fregatt kunde gå till samma klippa skulle den kunna rädda en stor mängd af desse olycklige.

Lemna mig en rapport öfver de åtskilliga expeditioner som utrustas i våra hamnar till Batavia och Indierna. Jag skulle önska att kunna sända fregatter på kryssning utan för förenta staterna i Amerika, hvarmed afsigten skulle vara att begifva sig till fasta landet af det insurgerade Amerika, för att öppna brevväxling och medföra gevär. Man skulle kunna skicka andra fregatter till kusterna af Amerika, der det tycks mig vara mycket att göra.

&c. &c. &c.

NAPOLEON.

Paris den 5 April 1815.

Herr Hertig Decrès, jag sänder er en rapport angående colonierna; undersök den och föreslå mig nya utnämningar för Guadeloupe och Martinique. Man försäkrar att tropparna äro ganska goda. Jag skulle önska att ni lät börja underhandlingar med Sanct-Domingo på de grunder jag utvecklat i konseljen. Det är intet ögonblick att förlora för att föreslå återställandet af agenter för kolonierna, i den dubbla händelse af krig eller fred.

NAPOLEON.

Herr Hertig Decrès, vidtag nödiga mått och steg om Guadeloupe, Martinique och Sanct Domingo, enligt de ordres jag gifvit er.

Det är nu icke tid att skrifva till mig, utan det är fråga om att afsända troppar; och detta fort; allt detta borde redan vara gjordt.

NAPOLEON.

DIVISIONS-GENERALEN GENTILY.

TILL GENERALEN EN CHEF.

Zante d. 1 Fructidor år 5. (18 April 1797.)

Jag har fått ert bref af den 12 thermidor, hvilket medborgaren Stephanopoli lemnat mig. Jag skall låta honom resa till Maina så snart jag kan disponera något fartyg, eller med första tillfälle som yppas; ty härifrån till Morea är daglig lägenhet. Jag tror

att hans beskickning icke är nödig, emedan vi, om man borde agera på kusten af Scutari, skulle kunna erhålla så mycket manskap vi behöfde från Albanien, der folket är mera krigvandt och i större tillgång.

Jag har haft tillfälle att lära känna många af de chefer, som understödde Mustapha Pascha, hvilken är rebell emot Porten och nyligen slagen af Ali-Pascha af Janina, om hvilken jag nämnt för er uti mitt sista bref. Tvenne personer ifrån Braccio di Maina, anmälte sig på Corfu, och erbjödo mig att uppsätta tre tusen man; deras namn, förnamn och adress äro antecknade i min Journal. Jag mottog dem på bästa sätt, och förbehöll mig att antaga deras anbud vid ett mera gynnande tillfälle; häraf finner ni att det alldeles icke är svårt att få folk i detta land.

Jag bör likväl anmärka att Ryssarna, år 1771 och 1772, icke voro särdeles nöjda med fem tusen af dessa Mainotter; ty vid Turkarnas anfall, skingrade de sig utan att göra något motstånd, och en del vände sina vapen mot de tre hundra Ryssar, som voro med dem. Ryssarna samlade sig åter och gjorde motstånd; men korrt derefter kringrändes de af Turkiska arméen, och blefvo alla nedhuggna. På detta sätt slutades förslaget att bemäktiga sig Morea.

Vid min ankomst till Corfu skall jag utforska hur Paschan af Scutari är sinnad. Är han det till vår fördel, skall jag vidtaga nödiga åtgärder, för att uppfylla edra afsigter,

och verkställa edra ordres, men ni bör besinna, att jag då behöfver generaler och åtskilliga officerare, för att ställa i spetsen för colonnerne; ty Italienarne, som äro här, och måhända äfven de som ni skickar mig, hafva icke nog erfarenhet, för att agera regelbundet och med ordning. Jag bör tillika anmärka, att det äfven behöfves folk, för att eskortera transporterne och skydda öarna.

GENTILY.

TYSKLAND.

TILL HERR MARSKALKEN, HERTIGEN AF
BELLUNO.

Paris den 5 April 1812.

Jag har, Herr Marskalk, underrättat er om sammansättningen af 9:de armé-korpsen, öfver hvilken ni skall taga befälet. Utom 12:te infanteri-divisionen, kommenderad af general Parthouneaux, och 26:te divisionen, kommenderad af general Daëndels, skall ni erhålla en division, sammansatt af tre pohlska regementen som voro i Andalusien; de äro 4:de 7:de och 9:de regementerna pohlskt infanteri; de hafva pesserat Bayonne och äro på vägen till Sedan. Dessa troppar skola utgöra en styrka af mer än trettio tusen man.

12:te divisionen marscherar från Wesel till Magdeburg; Kejsarens vilja är, att ni låter den sammanträffa vid Spandau och Berlin,

hvarest den bör inträffa under första hälften af Maj månad.

Daëndels's division står i Meklenburg, i Svenska Pommern, och i fästningarna Custrin och Stettin.

Pohlska divisionen kan ej inträffa i Berlin förr än mot slutet af Maj.

Således, Herr Hertig; bör denna korps begagnas till garnisonstjenst i Berlin, samt till vården af arméns kommunikationer och landets lugn under Maj månad, hvilken tid är nödvändig, för att bilda en armé-korps.

I början af Juni månad skola tre reservdivisioner, som förena sig vid Cöln och Weichsel, och som skola utgöra nära fyratio tusen man, fatta stånd vid Magdeburg, Berlin och kusterna. Vid denna tid skall 9:de korpsen, som då bör vara bildad och väl organiserad, draga sig mot Weichsel, för att inrycka på linjen. I följd deraf, Herr Marskalk, har ni under Maj månad ingen annan operation att företaga, än att organisera er korps, för att hålla Preussen i respekt, och för att bevaka hela landet imellan Weichsel och Rhen. Det är detta som förmått Kejsaren att besluta det ni skall förlägga ert högkvarter till Berlin, och ställa under ert befäl, ej allenast tropparna af 9:de korpsen, utan äfven garnisonerna i Stettin, Custrin och Glogau, furstliga divisionen, af hvilken 1:a brigaden besätter Hamburg, och den andra sammanträffar i Berlin, garnisonen i Magdeburg, hvarest General Michaud är guvernör, alla tropparna som äro

quar i Konungariket Westfalen samt alla bataljoner och squadroner som äro på vägen till Magdeburg och Berlin, för att förena sig med armén. Jag har tillsändt er förteckning på dem, som afgå från Magdeburg, för att begifva sig till Spandau.

Kejsarens vilja är, att ni inträffar i Berlin den 26 eller 27 april, för att emottaga denna stad af Hertigen af Reggio. Jag bifogar härtill en afskrift af traktaten som blifvit afslutad med Preussen, äfvensom af konventionen i afseende på lifsmedlen, men dessa handlingar böra hållas hemliga och äro blott för er ensamt, Herr Marskalk. De skola sätta er i tillfälle att riktigt inse sakens ställning.

I samma mån som vi framrycka, Herr Hertig, nalkas vi kriget; vi måste således fördubbla vår ståndaktighet och vaksamhet. Hertigen af Reggio hade blott obestämda instruktioner, för att rycka in i Berlin; man var då längre skild från kriget; men en månad har sedan förflutit och medfört mera afgörande omständigheter. Se här Kejsarens vilja.

Enligt traktatens innehåll, bör ingen preussisk general eller officer kommendera i Berlin; ingen preussisk tropp bör der finnas; ingen tjenstgöring bör der ske efter andra än franska generalens ordres. Hans Majestät har anförtrött befälet öfver Berlin åt divisionsgeneraln Durutte; ni bör tillse att denne general, på sätt han dertill redan erhållit ordres, låter paraden defilera alla dagar, gif-

ver paroll och lösen, samt kommenderar tjänstgöringen. Preussiska gardet kan göra tjänst i förening med Kejsarens troppar; de få reguliera troppar, som äro kvar i Berlin, böra der kvarblifva, för att hålla vakt på slottet, men likväl taga ordres allenast af franska kommandanten.

Spandau bör anses såsom Berlins citadell; Kejsaren, såsom jag redan gifvit er tillkänna, fäster den yttersta vikt vid att icke behöfva hysa något bekymmer för denna fästning. I traktaten heter det, att Konungen af Preussen skulle äga rätt att afväpna denna fästning och blott kvarlemnå ett kompani invalider; men Kejsaren har förbehållit sig att besätta den, äfvensom Pillau, emedan båda äro nödvändiga för kommunikationernas säkerhet. Jag har gifvit er tillkänna, att besättning är utfärdad, att förlägga ett kompani artilleri uti citadellet; att begagna magazinerna för att samla förråder: en eller två bataljoner böra alltid ligga i garnison i Spandau; der bör vara en tygmästare, med bataljons-chefs-grad, och alla bataljoner eller sqvadroner, som äro under marsch och komma från Magdeburg, böra gå genom Spandau, för att alltid der hafva två eller tre tusen man. Brigad-generalen, som äger högsta befälet öfver denna fästning, bör tillse att tjänstgöringen sker derstädes med största noggrannhet. Spandau skall stå under kommenderande divisions-generalens i Berlin befäl, och jag har redan derom underrättat general Durutte. Man måste undvika att för-

lägga troppar uti citadellet, utom artilleri-kompaniet, hvarom förut är nämndt, ända till dess fiendtligheterna börja; men vid första musköt-skott, måste man låta en tusen man inmarschera. Preussiske invaliderna kunna der qvarblifva; preussiska fanan skall fortfara att svaja der; man bör genast draga försorg om anskaffandet af belägringsförnödenheter för sex månader; man bör proviantera artilleriet i citadellet och fästningen, och, om så behöfves, sätta alla verken i godt stånd. Ända till det ögonblick, då kriget utbryter, måste man icke vara alltför sträng, nöja sig med att behålla artilleriet som befinner sig der, icke lemna något deraf ifrån sig, icke insläppa andra preussiska troppar än invalid-kompaniet, och laga så att man är herre öfver citadellet, utan att inellertid besätta det med annat än ett kompani artilleri, som skall synas vara der, blott för att hafva uppsigt öfver ammunition- och fyrverks-persedlarna. Sådana äro dispositionerna angående Spandau, öfver hvilkas verkställighet ni med omsorg bör vaka.

I Berlin måste arsenalen besättas men likväl allt som tillhör Konungen förvaras, och ingenting tagas deraf annat än efter förteckning; men det är ock angeläget, att noga tillse, att hvarken i Berlin eller i nejden deromkring får finnas någon vapen-depôt, eller någon kanon, som folkmassan kunde bemärkta sig. Alla franska magaziner, så väl af lifs- som krigs-förnödenheter, böra, utom vid genomtåget, beständigt vara i Magdeburg,

Spandau och Custrin. Jag har redan derom gifvit general Lariboissière ordres.

Det bör icke finnas någon tropp i hela Preussen, blott aderton hundra man i Potsdam och tre tusen om Konungen bor der; fyra tusen i Colberg, tre tusen i Graudentz, och tio tusen i öfre Schlesien.

Ert befäl, Herr Hertig, sträcker sig, som jag redan meddelat er, öfver den delen af Schlesien som vi behållit; det sträcker sig öfver Colberg och öfver kusten, ifrån Colberg ända till Hamburg, öfver Pommern och Mecklenburg. Ni bör ofta skaffa er rapporter ifrån alla dessa punkter. Jag skrifver till Preussiska kommandanten i Colberg att äfven tillsända er rapporter, likaså de franska officerare, som blifvit skickade till denna fästning. Kommandanten i Magdeburg, general Carra-Saint-Cyr, som förer befälet öfver 52:dra militärdivisionen och öfver den furstliga, Westphaliska, och Saxiska krigs-ministrarna skola äfven till er afgifva rapporter. Brevväxla beständigt med alla, för att, vid oförmodade händelser, vara i tillfälle att känna den styrka ni kan räkna på, och taga edra mått och steg efter omständigheterna. Endast Preussiska gendarmeriet skall blifva kvar i landet; ingen detascherad tropp, antingen ifrån Potsdam eller ifrån Colberg, får der insläppas utan på er begäran.

Om en landstigning ägde rum på kusten, bör ni straxt vara underrättad derom, för att vidtaga alla nödiga dispositioner.

Landets administration, Herr Hertig, skall helt och hållet tillhöra Konungens af Preussens ämbetsmän, men tillsynen öfver tidningarne och utkommande skrifter, samt allt hvad som hörer till policen, bör vara i edra händer, på det ingenting må gifva folket någon farlig impuls, och på det landet ej må vara i stånd att insurgera.

Med fästningen Graudentz blifver ett annat förhållande än med Colberg, tre eller fyra skicklige officerare hafva blifvit skickade till hvar och en af dessa fästningar, såsom Hans Majestät, genom traktaten, dertill förbehållit sig rättighet.

Det är tjenligt, Herr Marskalk, att ni reser och beser inloppen till Oder, för att låta anlägga batterier, der sådant kunde behöfvas. En del af garnison i Colberg kan förläggas på kusterna, för att göra tjenst tillika med franska tropparna; men jag får i förhand underrätta er, att egentliga rättigheten, att bibehålla en garnison, är blott för Colberg, emedan Potsdam är den enda staden, der franska tropparna icke böra passera.

Imedlertid är tjenligt, såsom jag redan meddelat er, att vänja folket i Potsdam att se mycket franska officerare, och att några sådane ofta begifva sig dit och ligga qvar för att bese staden. Om nyfikenheten ej drifver dem nog, så måste man förmå dem dertill under denna förevändning.

Det bästa sättet att försäkra Preussens lugn, Herr Hertig, är att sätta det ur stånd

att göra någon rörelse, i händelse af en landstigning, eller att vi förlorade en drabbning.

Kejsaren finner passande, att då ni erhåller inqvartering i Berlin, bör ni ej emotaga några taffelpenningar derstädes, utan lefva af det underhåll, som Hans Majestät anslår för er, Herr Marskalk. I öfrigt, Herr Marskalk, behöfves det icke rekommendera er, att visa den största aktning för Prinsarna, ministrarna och de förnämsta personerna i Berlin, under det ni alltid bemäktigar er policen.

All förolämpning, som tilllogas en fransk officer, bör dömas af en militär-kommission, enligt våra bruk.

Ni bör, såsom jag sagt, organisera er korrespondance med de förnämsta officerarna under ert befäl. 32:a militär-division skall icke deltaga i armén i afseende på administrationen; ni bör dertill ej gifva några detaljerade ordres, utan väl känna sakernas tillstånd, för att vidtaga tjenliga dispositioner, i händelse man måste dämpa något uppror eller tillbakadrifva någon landstigning. Hertigen af Valmy förer befålet ofver 25:te och 25:te militär-divisionerna, hvilkens högkvarter är i Mayntz och vid Wesel.

Jag bifogar härvid, Herr Hertig, dupplett af den med Konungen af Dannemark afslutade traktaten. Ni finner deraf, att denne Furste bör, om så behöfves, lemna en korps af tolf tusen man för att marschera, antingen till Zuydersee, eller ock till Oder, samt i

förening med Kejsarens troppar bidraga att afslå en landstigning.

Det är ännu icke bekant hvad Svenskar-
na ämna; men imedlertid bör ni tillse, att det
embargo, som är gjordt i Pomern, och de mått
och steg man tagit, med eftertryck verkställas.

Emedan 1:sta brigaden af divisionen Par-
thouneaux ej kan ankomma till Magdeburg
förr än omkring den 8 elle 10 Maj, har Kej-
saren beslutit, att beordra Würtenbergska di-
visionen att stanna qvar i Frankfurt vid Oder,
och icke begifva sig till Weichsel. Kejsaren
vill att ni ej, utan i nödfall, rubbar den ur
sin ställning.

Således, Herr Hertig, skall ni, de första
dagarna af Maj, hafva en brigad af furstliga
divisionen i Berlin; Daëndels's i Meklenburg,
Stettin och Pomern; Würternbergska divisio-
nen i Frankfurt vid Oder, och ändtligen Kej-
serliga gardet, som ankommer till Dresden,
hvarifrån det går till Glogau. En division af
Kejserliga gardet, kommenderad af General
Roguet, är på vägen till Berlin, dit den bör
ankomma omkring den 15 Maj; men den skall
blott genomtåga.

Försvarsverk hafva blifvit befallda på ön
Rügen och i Svenska Pomern; ni måste äfven
anlägga sådana vid inloppen till Oder, och
låta generalen som förer befälet i Meklen-
burg, generalen, som kommenderar 52:a mili-
tär-divisionen, och befälhafvarne öfver genie-
korpser, göra er reda för de förnämsta punk-

ter, som det vore nödigt att befästa på denna kust.

Vid er afresa skall ni meddela er efterträdare dessa instruktioner.

En skicklig adjutant-kommandant skall blifva afsänd, för att användas vid Berlinska styrelsen: ni skall qvarlemna honom der, Herr Hertig, när ni afreser derifrån med er armé-korps.

Ni bör organisera en police hos er, såsom general-guvernör i Berlin, på det ni må känna allt som passerar, och hafva ett vakande öga på alla stämplingar, som kunde äga rum. Då ni således är försäkrad om Stettin, Custrin, Glogau, Torgau, Spandau, Sachsen och Magdeburg; då ni äger resery-korpsar, tillser att inga obehöriga vapensamlingar finnas på något håll, då ni äger skickliga officerare i Colberg och understundom ditsänder pålitliga adjutanter, är man i den ställning att man icke behöfver frukta något af Preussarne, om de, efter någon för oss olycklig händelse, kunde uppäggas att företaga någon rörelse. Grefve Saint Marsan, Frankrikes minister i Berlin, är en man, på hvilken man kan lita, och som i hög grad äger Preussarnes förtroende. Ni bör söka att tillvinna er honom, och ni kan med all trygghet öfverlägga med honom.

Ni bör i öfrigt, Herr Hertig, vid alla tillfällen, bevisa Konungen och Preussiska regeringen den största aktning: detta bör till och
med

med skrida till öfverdrift vid alla fêter och dylika tillfällen.

Som fästningen Colberg står under edra ordres, skall ert befäl på denna kust sträcka sig ända till gränsorna af Danzigska guvernementets arrondissement. Gränsen imellan Preussiska Pomern och Vest-Preussen skall vara den som skiljer ert befäl ifrån Danzigska guvernementet; guvernören öfver Danzig skall låta bevaka kusten till denna gräns, och skall der hålla infanteri- och kavalleri-piketer, äfvensom officerare för att emottaga rapporter.

Fursten af Wagram och Neufchatel,

Major-General

ALEXANDER.

NOTE FÖR GENERAL-GUVERNÖREN.

Berlinska guvernementet innefattar (i afseende på militär-policen) landet imellan Weichsel och Rhen. General-guvernören bör låta underrätta sig om hvad som der passerar, och bör derföre korrespondera med krigsministrarne i Konungarikena Sachsen och Westphalen; med divisions-generalerne Carra-Saint-Cyr, som förer befälet öfver 52:de militärdivision, och Michaud, guvernör i Magdeburg; adjutant-kommandanten Barrin, guver-

Napoleons Aft. 5

nör i Erfurth; brigad-generalen Laplane, guvernör i Glogau; adjutant-kommandanten Rippat, kommandant i Posen; brigad-generalen Fournier d'Albe, guvernör i Custrin; divisions-generalen Liébert, guvernör i Stettin; divisions-generalen Morand, guvernör i Svenska Pomern; divisions-generalen Lagrange, kommandant i Meklenburg; divisions-generalen Durutte, kommandant i Berlin.

Den Preussiske generalen, som är guvernör i Colberg, bör underrätta generalguvernören om de militära händelser, som tilldraga sig under hans befäl.

Generalguvernören anbefaller och fordrar att de Kejsersliga och allierade tropparna, som resa i hans guvernement, iakttaga ett ordentligt och tadelfritt uppförande; han afstraffar hvarje militär, som öfverträder disciplinens och den fastställda ordningens regler; han dirigerar tropparne, som återgå till stora armén ifrån Berlin, och utstakar deras marsch; han har inga andra relationer, med civila autoriteterna än sådana som hafva till föremål tropparnas underhåll, rörelse och kvarter; han rapporterar dagligen genom staffetter, till Fursten vice Konnetabeln, allt det som kan intressera Hans Majestäts tjenst, och gifver honom tillkänna de korpsernas ställning, rörelse, detachementen och konvojer som begifva sig till armén; dessutom skickar han, hvar femte dag, till Hans Durchlauthet rapport om den ställning som tropparna af elite korpserna och gar-

nisonerna i hans guvernement innehafva, enligt den af krigs-ministern gifna modell.

Polisen i Berlinska guvernementet verkställes genom ofvannämnde generals-personers försorg och under deras uppsigt; och om allmänna lugnet hotas eller störes, antingen af militären, eller af invånarne, begagnar general-guvernören de medel som äro i hans våld, för att straffa upprors-stiftarne och återställa lugnet.

En militär-kommission, nedsatt enligt lagen och Kejsarligen stadgarne, dömer och afstraffar dessa orolighets-stiftare. I händelse af uppror eller folkresning, använder general-guvernören den beväpnade styrkan, för att förskingra dem, och låter öfverlemna upphofs-männen till militär-kommissionen.

En rörlig Westphalisk kolonn är organiserad i Cassel, och färdig att marschera dit dess närvaro kunde vara nödvändig. En annan rörlig Sachsisk kolonn är äfven bildad i Dresden och deromkring. General-guvernören kan, om så behöfves, disponera dem, till och med kalla dem på linien, i händelse omständigheterna så fordra. I båda händelserna, bör han dertill begära tillåtelse hos ministrarne i de riken, hvilka de tillhöra. Dess sammansättning är uppsatt i följande förteckning.

Militära styrkan i Berlinska guvernementet består:

1:o Uti sex disponibla infanteri-divisioner, nemligen: den 30, 31, 32 och 33, som utgöra 11:te korpser; divisionen Morand, som

är i Pomern, och Danska divisionen, som är i Hollstein. Divisionerna af elfte korpsern böra kantonera, enligt Kejsarens ordres, den 30:de inom den 32:dra militärdivisionen, med undantag af tvenne halvbrigader, af hvilka den ena bör göra tjenst i Meklenburg, och den andra hålla garnison i Magdeburg; den 31:sta i Berlin; den 32:dra i Stettin; 33:dje dels i Glogau, dels i Berlin. Den 30:de är redan förlaggd, de andra äro ännu under marsch för att begifva sig till sin bestämde ort. Endast af den 31:sta finnas två halvbrigader i Berlin.

2:o Uti sex fästningar och deras garnisoner, nemligen: Glogau, Custrin, Stettin, Spandau, Magdeburg och Erfurth; och dertill 32:dra militärdivisionens garnison.

Divisionernas af 9:de korpserns läge är uppgifvet uti följande förslag N:o 1, och garnisonernas, uti förslaget N:o 2.

Redan i flera månader sysselsätter man sig med att sätta fästningarna i försvarsstånd, äfvensom med deras beväring och proviantering. Förteckningarna N:ris 3, 4, 5, 6, 7 och 8 utvisa förhållandet med dessa åtskilliga föremål. Ordres äro gifna, att lifs- och krigsförnödenheter böra ofördröjligen kompletteras, och att man oupphörligen må arbeta på att fullkomna fästningsverken.

General-guvernörens öfver Berlin militära uppsigt, sträcker sig ända ifrån gränserna af Danzigiska guvernementet (Leba) till gränserna af Holland.

Preussiska guvernören i Colberg skall bevaka kusten ifrån Lela till Comin, som är högra stranden af Oder.

Guvernör Morand gör detsamma ifrån Comin till Ribnitz.

General Lagrange bevakar kusten ifrån Ribnitz till Trave.

General Carra-Saint-Cyr bevakar kusterna, der 52:dra militär-divisionen är förlaggd, till Travemunde.

General Hevald, som förer befälet öfver Danskarne, gör samma tjenst på Holsteinska kusterna; och general Heudelet, som förer befälet öfver 50:de infanteri-division, är i Munster, färdig att med sina troppar begifva sig dit Hans Majestäts tjenst kan kalla honom.

Alla dessa generaler böra öfva brevexla med general-guvernören, och underrätta honom om de händelser som kunna förtjena hans uppmärksamhet. Instruktioner äro gifna i den händelse att fienderna skulle verkställa en betydlig landstigning. Enligt dessa instruktioners innehåll böra icke Herrar generaler inlåta sig i strid med en styrka, som vore allt för öfverlägsen deras, utan förena denna, och draga den tillsammans på säker ort, för att alvakta nödiga förstärkningar och general-guvernörens ordres.

I händelse af landstigning på kusterna af Pomern, böra generalerna Morand och Lagrange öfverenskomma och förena sig, för att drifva fienderna tillbaka, om de dertill se någon möjlighet med den styrka de äga; om de

icke anse sig kunna det, böra de repliera på Stettin, för att förena sig med 52:dra division af 11:te korpsen, och afvakta general-guvernörens instruktioner. Den 51:sta divisionen, som är i Berlin, kan i detta fall förena sig med de båda andra i Stettin. Generalerna Heudelet och Hevald böra i samma händelse äfven förena sig, vid Trave, och äfven afvakta general guvernörens ordres.

Om landstigning sker på Holsteinska kusterna, bör general Hevald steg för steg försvara terrainen utan att likväl kompromettera sig och bör repliera på Hamburg, dit han kallar general Heudelet, medan divisionen Morand, 51:sta, 52:dra och 53:dje divisionerna af 11:te korpsen, göra sig färdiga att marschera, och äfven verkliga afmarschera mot Trave.

Slutligen, om landstigning verkställdes på kusterna ifrån Elba till Zuyderzee, böra generalerna Heudelet och Hevald förena sig vid Bremen och deromkring, och invänta generalen en chef med de förstärkningar, som han kan finna nödigt att tillföra dem.

De förnämsta punkterna af kusten äro befästade och beväpnade. Der äro batterier understödda af blockhus; det ansenligaste verket är fästningen, som nyligen är byggd på ön Pretznitz, imellan Stralsund och ön Rügen. Denna post är den enda i Svenska Pommern, som general Morand borde försvara i händelse han anfölls af en öfverlägsen styrka; han borde då lemna der en garnison, som höll sig till hans återkomst eller tills de förstärk-

ningar ankommo som han skulle medföra. Denna fästning, och en flottilj, som är i Stralsunds vik, skulle understödja hvarandra, och hålla öfverfarten för Kejsrerliga armén öppen till ön Rügen, för att derifrån bortjaga fienden.

Batterier försvara inloppet till Oder; en bataljon af divisionen Morand bevakar dem; han är förlaggd på Usedom och Wollin; om denna bataljon forcerades är dess reträtt försäkrad.

TILL HANS EXCELLENS MARSKALKEN
HERTIGEN AF BELLUNO.

Wilna den 20 Juli 1812.

HERR MARSKALK.

Hans Majestät har, genom rapporter, ställda till Fursten af Neufchatel, blifvit undermåttad, att befallning är gifven utaf Preussiska regeringen, till alla dess guvernementer, att hemligen beväpna och utrusta nationalgardet, hvars organisation bör vara slutad den 3 nästkommande Augusti. Man påstår med säkerhet, att ensamt Schlesien skulle genom detta föranstaltande, och vid denna tid, hafva tjuge till tjugufem tusen man under vapen.

Hans Majestät tror sig icke böra tåla denna rustning, hvilkens nödvändighet Kejsaren

icke erkänner. Han befaller mig att underrätta Grefve Saint-Marsan och eders excellens om sin vilja i detta afseende. Grefve Saint-Marsan bör, i detta ämne, ingå i förklaring med kanslern, och fordra att allt förblifver stilla i Preussen, och på vanlig fot. Hans Majestät befaller mig, Herr Marskalk, att underrätta er om dess afsigter, på det ni må kunna följa dem, handla i förening med Grefve Saint-Marsan, och sätta er emot all utomordentlig rekrytering.

Jag har den äran att erbjuda ers excellens försäkringar om min högaktning.

HERTIGEN AF BASSANO.

TILL HERR MARSKALKEN HERTIGEN AF
CASTIGLIONE.

Berlin den 13 Augusti 1812.

MIN NÅDIGE HERRE.

Jag är osäker på om mitt bref skall hinna fram till ers excellens. Jag går nu att göra eders excellens reda för hvad intressant jag inhämtat sedan min rapport af gårdagen och för hvad jag skrivit uti eders excellences namn.

Ett bref ifrån Köpenhamn, af den 8 innevarande, från Herr Ambassadören Alquier,

meddelar er att nästan säkra underrättelser, och officiella kommunikationer, göra troligt att Preussiske kommandanten i Colberg är i hemligt förstånd med Ryssarna och Svenskarna, och att fästningen löper fara att uppgifvas af honom, i händelse af landstigning. Han tillägger att rustningarna allt jemt fortsättas med lika ifver, och att de förslag man förmodade fienden hafva emot punkterna Wismar, Lübeck och Bremen kunde varit förorsakade af den tanke man hyste i Sverige om otillräckligheten af våra försvarsmedel på dessa ställen. Han tillägger att eders excellences ankomst lærer väl gifva fienden andra tankar och ändra hans förslag.

Det hastiga beslut, som omständigheterna fordra och vigten af denna underrättelse, som blifvit på samma gång meddelad hans excellens Hertigen af Bassano, hafva öfvertygat mig om att det icke vore tillräckligt att sända detta bref till eders excellens, utan att jag äfven borde straxt vidtaga åtgärder i dess namn. Jag har derföre rådgjort med general Durutte och grefve Saint-Marsan, som håller före, att man svårligen kan tro denne officer vara förrädare emedan han blifvit af Konungen utsedd såsom en pålitlig man; men vi uppgjorde, att jag skall sända honom ett utdrag af den gifna underrättelsen, såsom kommande från trovärdige personer, och att han straxt skall göra den till föremål för en note till ministern Hardenberg.

General-löjtnanten Evald, som förer befälet öfver Danska divisionen, underrättar eders excellens att han af sitt hof emottagit ordres, att hålla sig färdig att marschera till Fyen, eller till öarna Laaland och Falster, för att der anfälla fienden öfver allt der han kunde göra landstigning; dessa dispositioner, ehuru väl riktigt fattade, skulle kunna motverka de af eders excellens vidtagne, alldenstund vid en blott hotelse på ofvannämnde punkter, denna division kunde tro sig berättigad att icke åtlyda eders excellences uppfordran, i händelse af ett allvarsamt anfall af fienden, i Pomern, mot Lybeck eller Meklenburg. Eders excellence torde kanhända finna tjenligt, att gifva denne general dispositionerne tillkänna, i alla förut sedda händelser. Jag har skickat Fursten Major-general en afskrift af detta bref.

Posttimman skyndar, min nådige Herre; vi hafva ända tills nu varit sysselsatte med att uppsätta en nominativ förteckning som Hans Majestät fordrat; jag har denna morgon afsändt den till hans höghet, och jag tillskref honom, i eders excellences namn, ett långt bref, hvaraf jag i morgon skall hafva den äran att sända afskrift.

Tillåt, min nådige Herre, att jag nu slutar mitt bref för i dag och beder eders excellens emottaga uttrycket &c. &c. &c.

CAVAIGNAC.

MARSKALKEN, HERTIGEN AF CASTIGLIONE &C. TILL HANS EXCELLENS BARON ALQUIER, AMBASSADÖR VID DANSKA HOFVET I KÖPENHAMN.

Berlin d. 26 Augusti 1812.

Jag skyndar att erkänna mig hafva emottagit det bref, som eders Excellens behagat meddela mig.

Jag underrättas deri, att rustningen till en expedition blifvit med fördubblad verksamhet ånyo företagen i Sverige sedan Kronprinsen återkommit från mötet i Åbo, och att alla nyheter, som erhållas från åtskilliga delar af Sverige öfverensstämma i den omständighet, att rustningarna skola vara fullbordade den 24 eller 26 i denna månad, och att antalet af de troppar, hvilka komma att deltaga i denna expedition, skall stiga till 56,000 man under Kronprinsens befäl. I ert bref säger ni mig äfven att man ej är ense om den punkt, som skall bli föremålet för de koaliserade makternas operationer. Somlige uppgifva ön Seeland, såsom landstigningspunkt, andra bestämma härtill Lübeck, och att Kronprinsen, vid inbrottet i landet, räknar ganska mycket på en resning af invånarne, bland hvilka han, såsom det säges, skall hafva ett stort antal hemliga vänner och emissarier.

Jag får den äran meddela eders Excellens hvad Herr Grefve de Saint-Marsan i går förtrodde mig.

Han sade mig, att Baron Deyben, Dansk ambassadör vid hofvet i Berlin, nyss varit hos honom och å sitt hofs vägnar officiellt meddelat honom följande:

Herr von Lysackewits, som var Rysk ambassadör i Köpenhamn, anmodades af Ryska sändebudet i Stockholm, general Suchtelen, att fästa Danmarks uppmärksamhet på de fördelar, detsamma kunde bereda sig derigenom, att detta land ingick i Ryska och Engelska systemet och öfvergaf det franska. Herr von Lysackewitz vidtog likväl ej någon direkt åtgärd, emedan han ej erhållit befallning dertill från sitt hof; men Danska regeringen underrättades imellertid om Herr von Suchtelens instruktion för Herr von Lysackewitz.

Vid Kronprinsens återkomst från sin resa, skall högst densamme, under en audiens som han lemnat Österrikiska chargé d'affairen Baron von Binder, hafva sagt till denne, att hofven i Wien och Berlin voro ganska blinda för sina egna intressen, då de gjorde gemensam sak med frankrike; att Dannemarks ögon voro mera öppna, emedan det var böjdt att deltaga i den af Sverige förkunnade neutraliteten och att, i händelse af behof, understödja den med en armé af 40,000 man. Detta yttrande meddeltes af Österrikiska chargé d'affairen till den från Danmark, och vid samma tid förklarade Herr Doseskeva i Köpenhamn, att Svenska hofvet förundrade sig

deröfver att det ej erhållit svar på sin föregående förklaring.

Dessa omständigheter meddela nyckeln till de tvenne olika rykten som utspridt sig, nemligen: det ena att Sverige skulle föreslå Dannemark, att deltaga i sin neutralitet, och begagna detta såsom skäl, att förklara krig mot detsamma; och det andra, att Dannemark vore böjdt att ingå i Sveriges åsigter.

Jag anhåller det eders excellens ville hafva den godheten och meddela mig några upplysningar rörande dessa facta, för att gifva någon ledtråd åt mina i dessa ämnen ännu ej vidtagna åtgärder. Jag har inskränkt mig till det enda steg, att lägga under eders excellences ögon hvad som blifvit mig meddeladt. Jag bifogar ett bref från hans excellens Herr Grefve de Saint-Marsan, fransk ambassadör i Preussen.

Jag ber Eders Excellens emottaga försäkran om min största högaktning &c.

KONUNGARIKET WESTPHALEN.

DEN HÖGRE POLISEN.

DIVISIONS-GENERALEN, STATS-RÅDET, GENERAL-INSPECTÖREN ÖFVER GENDARMERIET, ÄGANDE UPSIGT ÖFVER DEN HÖGRE POLISEN.

TILL HANS EXCELLENS, HERTIGEN AF CASTIGLIONE, KOMMENDERANDE 11:TE KORPSEN, I BERLIN.

Cassel d. 3 September 1812.

HERR HERTIG.

Jag har äran gifva eders excellens till. känna, det jag nyss blifvit underrättad, att i Perleberg (i Preussen) och deromkring äro flera personer, hvilkas oroliga sinnen gifva anledning frukta, att de förehafva någon hemlig stämpling. Det som ännu mer styrkt denna misstanke, är att man märkt i deras sällskap Grefve Bülow, en ganska farlig man, som man flera gånger sett resa till Perleberg, incognito under vägen till Berlin.

Dessa personer äro:

Rådsherrn Grefve Schulenberg-Emden, som var chargé under Preussiska policens organisation.

Majorn von Rohr,
von Bornstevt,
von Geitze,
von Jusow, eller Jasow, eller Jagow;
och von Pullitz.

Jag vet icke om Bornstevt, som här väcker uppseende, är en af dem, om hvilka jag meddelat eders excellens underrättelser uti mitt bref af den 17 Augusti.

Alla dessa personer lefva i största förtrolighet och äro, enligt den beskrifning jag erhållit på dem, i stånd att begå hvad som helst, om något gynnande tillfälle yppade sig för deras afsigter.

Grefve Bülow bor för det mesta i Westphalen, och bör ofördröjligen återkomma dit.

Jag inväntar nya underrättelser äfven ifrån Perleberg; men jag tror mig, imellertid, böra göra eders excellens uppmärksam på denna punkt: jag skall vidare meddela eders excellens de detaljer jag erhåller.

Jag har den äran &c. &c. &c.

DE SCHALCH.

Secrétaire-general för den högre Policen.

Colberg d. 7 September 1812.

Jag har, den 4 i denna månad, af divisions-generalen Lagrange, guvernör i Danzig, blifvit underrättad, att en eskader, af tjugesex engelska skepp ankrat framför Danzig, undersökt vattnets djuplek, och kastat dagen derpå sextie bomber till Fahrwasser och Wechselsemunde, ifrån tvenne mörsare-fartyg, dock utan att göra någon skada.

General Lagrange ålägger mig tillika, sedan han dertill erhållit tillstånd af Fursten af Neufchatel, att, i händelse sakerna toge en allvarsam vändning, skicka honom härifrån troppar af garnison till hans undsättning. Jag har svarat general Lagrange, såsom jag haft äran underrätta eders excellens den 18 sistlidne månad, att jag finner mig urständsat att kunna skicka honom någon tropp af min garnison till hans undsättning.

Detta har jag icke velat underlåta att gifva eders excellens vid handen.

BORSTELL.

TITT HANS EXCELLENS, HERTIGEN AF
CASTIGLIONE, I BERLIN.

Brunsvig d. 9 September 1812.

HERR MARSKALK,

Jag har redan haft äran omtala för eders excellens de misstänkta sammankomster som skola ägt rum i Burg, och i hvilka Grefve Bülow, f. d. finance-minister i Konungariket Westphalen, skall hafva tagit någon del. Alla de underrättelser jag kunnat erhålla om honom, sedan hans afresa från Westphalen, göra mig honom allt mer och mer misstänkt. Han har varit i Berlin, vid åtskilliga bad i Böh-

Böhmen, har i synnerhet varit i Töplitz, då Hans Majestät Konungen af Preussen var der. Han skall der hafva haft konferencer med Grefve Hardenberg. För några dagar sedan var han i Frankfurt am Main, der han sade sig vilja göra en resa vid Rhenstränderna, under det han af Konungen begärde rättighet att få resa genom residenset, för att återvända till sina gods. I allmänhet, har han öfverallt uppgifvit till mål för sin resa, ett annat ställe än det hvartill han rest. Man försäkrar mig, att han underhand söker att, antingen verkligen, eller ock genom en låtsad förställning, göra sig af med sitt gods som han äger tre mil härifrån. Konungen, som för närvarande är i Brunswig, och för hvilken jag gjort reda för alla dessa omständigheter, och som anser Herr Bülow såsom en i många afseenden farlig man, har befallt mig meddela eders excellens alla dessa underrättelser, på det att, om han söker att sätta sig ned i Preussen, som det är all anledning att förmoda, eders excellens må vara i tillfälle att låta hafva noga uppsigt öfver honom.

Hans Majestät har ålagt mig, Herr Hertig, att tacka eders excellens för sitt löfte, att låta er rörliga kolonn återgå, så snart ni icke mer tror dess närvaro nödvändig i Hamburg. Konungen önskar så mycket mer dess återkomst, som den skulle bilda stammen till tvenne regementen, det ena af lätt kavalleri, och det andra af infanteri.

Napoleons Afsh.

Jag har den äran &c. &c. Herr Marskalk.
Stats-Rådet, General-inspecteurn öfver
gendarmeriet, ålaggd den högre policen i riket.

CH. DE BUNGARD.

Wilna d. 20 September 1812.

HERR MARSKALK.

Jag har den äran tillsända er några underrättelser, uti hosföljande noter, i afseende på Herr Nostitz som nu lärer vara i Rostock; de hafva företallit mig sådana att de böra ådraga sig eders excellences uppmärksamhet.

Jag har den äran, &c. &c. &c.

HERTIG AF BASSANO.

1:sta Noten, daterad Leipzig d. 4 Sept. 1812.

Den 16 Augusti passerade här, under namn af major Natzmer, Herr Nostitz, äfven kallad Aukendorf. Det är densamme som varit adjutant hos Prins Ludvig af Preussen år 1806, sedan ingått i Österrikisk tjänst, samt 1809 kommenderat en korps Ulaner, i trakten af Bamberg. Han är född i Merseburg i Sachsen. För tre månader sedan marscherade han till Siebenbürgen med sin korps som låg i garnison i Böhmen. Under föregående att begagna baden i Töplitz, har han lemnat sin korps och rest genom Dresden till

Berlin, derifrån han begifvit sig till Rostock; hvarifrån han kommit hit.

Han har här stämt möte med tre personer som äro gamle preussiske officerare.

Dessa fyra personer hafva superat på Bayerska hotelet, hvarest Herr Nostitz ibland annat förklarar, i det han lade handen på en silfverkedja, som Drottningen af Preussen gifvit honom, ehuru Ryssland hade gjort mindre afseende på honom än han trodde sig förtjena, och ehuru väl det icke realiserat de förhoppningar det gifvit honom, skulle han likväl dö för den sak som det nu försvarade, och att han icke skulle upphöra att förfölja sitt lands förtryckare, så länge en Fransman funnes vid lif.

Man anser Herr Nostitz äga mycken karaktär och godt hufvud; och man försäkrar att han har ganska vidsträckta förbindelser och utdelar mycket penningar.

Han har rest härifrån d. 27 och tagit vägen till Wurzen, på Dresdenska vägen och på halfva vägen förmådde han postiljonen att vända om och taga vägen åt Eyllenburg, och Düben på vägen till Berlin. Han återvände till Rostock, hvarifrån han kommit hit.

2:dra Notan, daterad Leipzig d. 7 Sept. 1812.

Enligt vidare underrättelser, som kommit mig tillhanda angående Herr Nostitz, läser han varit i Sverige och träffat Kronprinsen. Man förmodar att han, då han reser åt Rostock-

ska trakten, skall återvända till Sverige; eller åtminstone skaffa sig hemliga underrättelser vid kusterna. Han har lyftat 20,000 francs hos banquieren Frège härstädes.

FRANKRIKE.

KRIGS-MINISTERN TILL MARSKALKEN,
HERTIGEN AF CASTIGLIONE.

Paris den 20 Februari 1814.

HERR MARSKALK.

Jag har mottagit det bref, som eders excellens gjort mig den äran att tillskrifva mig den 29 i denna månad, och jag skyndade mig att genast öfversända det till Kejsaren. Jag fruktar att Hans Majestät ogera sett det dröjsmål ni tycks gifva tillkänna, för att ingå i operation: min depesch af d. 16 bör hafva underrättat er om dess afsigter i detta fall, och Kejsaren har nyss upprepat dem för mig på ett så trängande sätt, att jag icke kan underlåta att i största hast gifva er del deraf, samt enständigt yrka på den hastigaste verkställighet. Hans Majestät beordrar mig således att säga er, att dess vilja är att ni gå ifrån Lyon och förenar alla edra troppar, för att marschera på Geneve och kantonen Vaud.

Kejsaren föreskrifver mig utomdess att gifva general Marschant, äfvensom general Desaix samma befallning, och jag går att göra det; men som dessa generaler hvarken kunna eller böra agera utan i förening med er och efter edra ordres, tillhör det er, Herr Marskalk, att gifva dem de nödiga instruktionerna, för att kombinera deras rörelser med edra, och agera under eder direktion. Hans Majestät ålägger mig att säga dessa generaler, och jag anmodar er att återupprepa det för dem, att Österrikarne, som ni har framför er, icke äro af någon betydenhet; att de enligt alla öfverensstämmande underrättelser anses såsom dåliga troppar, och att med dristighet och verksamhet skola allesammans försvinna framför er såsom en dimma.

Kejsaren ålägger mig äfven att säga er; Herr Marskalk, och det gläder mig att meddela er de smickrande uttryck han nyttjar, att vid detta tillfälle, bör ni glömma edra 56 år, och endast påminna er Castigliones sköna dagar. Ni lärer väl äfven komma i håg, att Kejsaren, armén och hela Frankrike hafva sina blickar fästade på er; att ögonblicken äro dyrbara; att tillfälliga svårigheter icke böra hindra er, och att med en kraftfull och afgörande vilja, förmår man öfvervinna alla hinder. Jag hoppas att ni meddelar edra troppar dessa intryck, och att edert svar blir så tillfredsställande som jag önskar, och sådant som Kejsaren väntar det.

Just nu då jag ämnade sluta detta bref, erhöj jag återigen ett ifrån Hans Majestät, med befallning att ännu en gång tillskrifva er, att Hans Majestät räknar på att ni sätter er i marsch, och att med de troppar ni har, Kejsaren icke tviflar på, att ni skall göra fienden mycket ondt.

Med försäkran &c. &c. &c.

Krigs-Ministern.

HERTIG AF FELTRE.

TILL HERTIGEN AF CASTIGLIONE.

Paris d. 22 Februari 1814.

HERR MARSKALK.

Nu på stund fick jag det bref eders excellens gjort mig den äran att tillskrifva mig den 18 dennes, hvaraf jag ser att posterna vid Echelles och Montmeillan blifvit återtagna, hvilket jag skyndat mig att inberätta till Kejsaren. Hans Majestät skall utan tvifvel med tillfredsställelse höra den framgång ni berättar; men jag har redan gifvit er tillkänna genom mina bref af den 16 och 20 dennes, att Kejsaren väntar mera afgörande operationer utaf er. En ny befallning af Hans Majestät, hvilken jag nyss erhållit, föreskrifver mig, att skicka er en kurir, för att påskynda er att börja fältåget. Jag bör vid detta

tillfälle gifva er tillkänna, att de allierade arméerna draga sig i ordning tillbaka till Troyes; att Kejsarne voro den 17 vid Bray, och hade gifvit befallning att förlägga deras höggvarter i Fontaineblau, men att de i stället för att begifva sig dit i största hast marscherat till Troyes. I denna sakernas ställning finner Kejsaren ovillkorligen nödvändigt att ni ofördröjligen företager operationerna; Hans Majestät ålägger mig, att säga er, att ni bör förena under ert befäl allt det som finnes uti 7:de, 8:de och 19:de militär-divisionerna, och förmedelst dessa tillgångar, som gifva er en armé i alla afseenden öfverlägsen fiendens, vill Kejsaren att ni söker sätta er i besittning af Geneve, och att ni marscherar in uti kantonen Vaud, såsom mitt föregående bref gifvit er tillkänna. Allenast denna rörelse skall nödvändigt åstadkomma en stor och nyttig diversion, hvilkens följder kunna blifva af högsta vigt. Den rörelse ni befallt uti departementerna Saone och Loire samt Ain kan visserligen förskaffa oss ögonblickliga fördelar, men, verkställd ensam, skulle den icke hafva på det hela af operationerna samma inflytande som den rörelse, hvilken Kejsaren befallt; i öfrigt måste man undvika faran att utmatta tropparna genom obetydliga operationer, och spara deras krafter, för att låta dem agera på en gång, i stora massor, och på sätt, att afgörande följder kunna erhållas. Jag ber er således, Herr Marskalk, att med möjligaste första ställa er Kejsarens ordres till

esterrättelse, derigenom att ni lemna Lyon för att öppna fälttåget, med hela den styrka ni kan disponera, och att marschera framåt mot general Bubna, som svårligen kan göra er motstånd. Jag kan icke nog upprepa, vid detta tillfälle, att man icke må förlora något ögonblick för att agera; och att ju mera skyndsamt och kraft ni gifver edra operationer, ju mera afgörande och nyttigare skall ni göra dem för Kejsaren; slutligen, att Hans Majestät med största otålighet väntar att se sina ordres verkställda, och hvilka resultat ni erhåller.

Emottag &c. &c. &c. Herr Marskalk.

Krigs-Ministern,

HERTIG AF FELTRE.

TILL DENSAMME.

Paris d. 23 Februari 1814.

HERR MARSKALK.

Jag erhöi i detta ögonblick ordres ifrån Kejsaren, till hvilken jag sändt eders excellences bref af den 18 dennes. Hans Majestät ålägger mig att gifva er tillkänna att Hans Majestät med missnöje sett att ni spridt edra troppar till små expeditioner, af mindre värde, då det varit så viktigt att hålla dem tillsammans för att låta dem agera i massa på ett afgörande sätt. Kejsarens ordres, som jag haft äran att öfversända er i mina bref af

den 20, 21 och 22 dennes, hafva tillräckligen förklarar er dess planer, som Hans Majestät i dag återupprepar under olika form, men hvaraf hufvudsaken är verkligen och ovilkorligen densamma. Således, Herr Marskalk, måste ni samla edra troppar, marschera framåt och öfverändakasta general Bubna, hvilkens troppar så väl till antalet som beskaffenheten på intet sätt tillåta honom göra motstånd. De svaga kolonnerna, som han drivit åt alla håll, och som injagat förskräckelse i de departementer som omgifva oss, skola alla blifva helt och hållet afskurra, eller tvungna att i största hast draga sig tillbaka, så snart ni marscherar på deras föreningspunkt. Edert national-garde skall slutligen blifva mer än tillräckligt, för att fullkomligen ränsa landet, och besätta de punkter som deraf kunde hafva behof.

Jag förmodar, i öfrigt, att Kejsarens uttryckliga ordres, som jag haft äran tillsända er genom mina föregående bref, hafva förmått er att agera på ett sätt som mera öfverensstämmer med Hans Majestäts afsigter, och att mitt bref skall träffa er redan i rörelse för att operera mot fienden; jag väntar med mycken otålighet det ögonblick då jag må kunna förvissa Kejsaren derom.

Jag har den äran &c. &c. &c.

Krigs-Ministern,

HERTIG AF FELTRE.

TILL HERTIGEN AF CASTIGLIONE.

Paris d. 28 Februari 1814.

HERR MARSKALK.

Kejsaren har med nöje sett brefvet som eders excellens gjort mig den äran att tillskrifva mig den 21 dennes. Hans Majestät ålägger mig att säga er, att Hans Majestät med bifall sett dessa små framgångar, men att Hans Majestät väntar betydligare af er. Kejsaren vill beständigt, att ni förenar de troppar som stå under edert befäl, artilleri, kavalleri, infanteri, nationalgarde &c. &c., och att ni således kan samla åtminstone tjugufem tusen man. Utomdess äro ordres gifna åt Prinsen Borghèse, att rikta en division af sex till åtta tusen man på Chambéry. Med hela denna styrka, bör ni marschera rakt på fienden, öfverändakasta general Bubna, återtaga Geneve, hota alla fiendens kommunikationer med Franche-Comté, och låta upphäfva belägringen för Besançon. Ni har mera troppar än det behöfs, för att i detta afseende uppfylla Kejsarens önsknigar, hvilken ålägger mig, att ännu en gång betyga er sin förundran deröfver, att ni icke för detta fälttåg tyckes räkna på reserv-bataljonerna ifrån Nimes. Kejsaren har i sin armé mycket manskap som ännu äro uti bond-kläder, och många linie-troppar, som blott för tre dagar sedan äro under fanan. Ehuru ungt det franska infanteriet än är, är det likväl mycket tapprare än det Württem-

bergska, Österrikiska och Bayerska; således bör det som ni har under edert befäl, amalgameradt med de gamla och tappra tropparna af Arragonska armén, vara förträffligt emot general Bubna's Österrikare. Hans Majestät befaller mig gifva er tillkänna, att våra troppar äro i Bar sur Seine och Bar sur Aube, samt att de på ett annat håll ingått i Auxerre; man skall äfven intåga i Chatillon sur Seine. Uti detta sakernas skick, framställa sig för er tvenne operationsplaner, Herr Marskalk: den ena att gå fienden i ryggen genom Schweitz, den andra att marschera directe på Dijon, för att verkställa er förening med stora armén. Hans Majestät lemnar er valet imellan dessa begge rörelser, på det ni må kunna agera som förmånligast finnes, efter omständigheterna och fiendens rörelse; men i alla händelser, är det nödvändigt att ockupera Geneve, och försätta denna ort i försvarsstånd. Man måste afväpna inbyggarna och gifva deras gevär åt våra linie-soldater eller vårt franska national-garde. Ni kan inlägga i fästningen fyra marine-kompanier, som skola vara förträffliga för att försvara den, och återbesätta de små fästena. Sådana, Herr Marskalk, äro de förnämsta dispositiönerna som Kejsaren beslutat, och hvilka ni har att rätta er efter. Haf den godheten att låta mig veta hvad ni ämnar göra, för att svara mot Hans Majestäts vilja och uppnå det mål Hans Majestät åsyftar. Jag skulle vilja förmå er att, vid detta tillfälle, åt er brevvetling så

väl som åt edra operationer gifva all den ordning och verksamhet som omständigheterna göra mer än någonsin nödvändiga. I alla händelser måste Österrikiska generaln Bubna beständigt tillbakadrifvas af edra troppar.

Emottag &c. &c. Herr Marskalk.

Krigs-Ministern,

HERTIG AF FELTRE.

Böcker och Skrifter, hvilka säljas i de fleste
Boklädor i Stockholm, samt i parti, med
vanlig rabatt, på Elméns och Granbergs
Boktryckeri; äfvensom hos vanlige Bok-
handels-Kommissionärer i Landsorterna:

Priserna äro i Bankomynt.

Min första resa till Huswudstaden, 16 fl. h.
Innehåller: 1 Kap. Mina första betraktelser. 2 Kap. Heror Stödd
af Purifor, 3 Kap. Ungkarls-Soupe. 4 Kap. Mitt inträd
de i Pijg-Societeten. 5 Kap. Gramtaslan. 6 Kap. Pen-
ninge-affärer. 7 Kap. Moderna kurtiser. 8 Kap. *Lea-
tern. 9 Kap. Befordran. 10 Kap. Kinkig belägenhet. 11
Kap. Konseljen och dess beslut.

Öknen i Paris, från Franskan fritt utarbetad af L. Kruse, För-
fattare till Sju År. Öfversättning af Th. Sandler, 24 sk. h.
Snabbräknaren eller Räkne-Tabell för större eller samman-
satte tals mångdubbling eller delning, 8 sk.

* Dygdes och Sedolärans Stånebilder, med 24 fig. 3 Uppl. 12 fl. h.
D:o D:o med fol. fig. 16 fl. d:o.

* Inreffe-Tabell, efter 6 procent, på Dag, Månad och År, 4 fl. h.
Utdrag af Medicinæ-Doctorn och Professoren vid Köpenhamns
Universitet, Ridd. af Dannebrog-Orden etc. J. D. Her-
holdts observationer öfver ett ungt Fruntimmers (af Mo-
saiska Trosbekännelsen) sjukdomstillfälligheter, ur hvars
åtskilliga kroppsdelar tid efter annan uttagits: 373 Synålar.
3 Knapptålar och 1 Hårnål. Extraherat och öfversatt från
Latin af L. Wittrup. På Svenska öfversatt från Danskan,
4 sk. h.

De med * tecknade säljas i parti på Boktryckeriet, med ra-
batt, mot kontant handel.

Profeten, Ny Spåbok. Andra omarbetade Uppl. 4 fl. h.

* Den Swenska Psalmboken, af Konungen giffad och stadfästad
år 1819, med Corpus Frakturstil i litet Duodeciformat,
bunden i hett skinnhand med förtyd titel, 28 fl.

dito dito i B. 5. 24 fl.

dito dito i exempl. 12 fl.

Tären. Berättelse af G. Schilling. Öfvers., 8 sk. h.

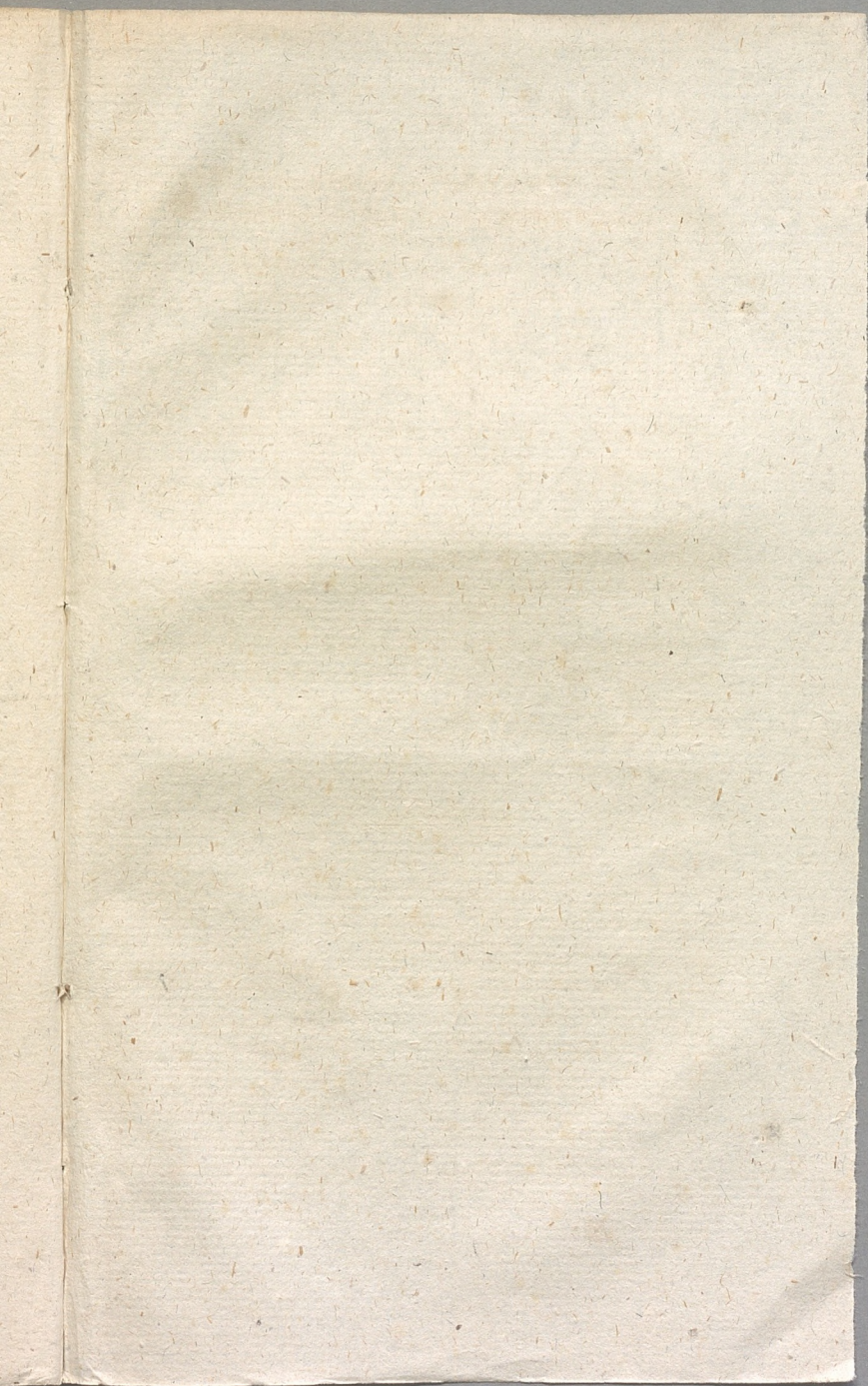
Bön vid Kongl. Djurgårds Brunn d. 31 Aug. 1827, 2 sk.

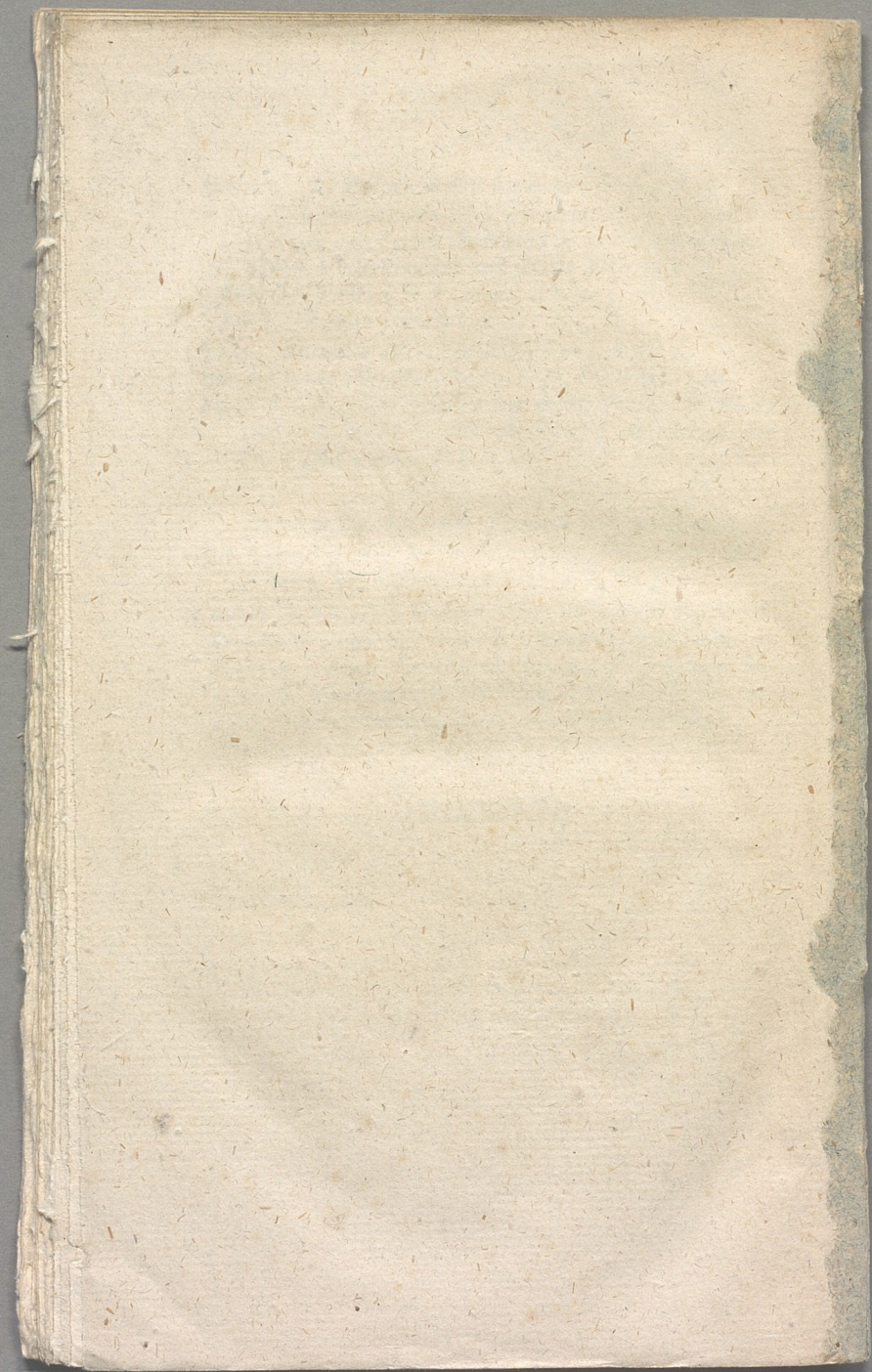
Peter Brenners sista tal, då han genom Stockholms Stads
födre port fördes ut till en smädelig och wäldsam döb
den 4 Juli 1720, 4 fl. h.

Under tryckning äro och utkommer med det första:

Den frommes Tankar om denna werldens fåfänglighet; af de
la Serre. Ny Upplagga, omarbetad af M. Ny_n .

Konsten att blifva Tio år yngre. En Handbok för Herrar och
Fruentimmer, som vilja förhöja, bibehålla eller återställa sin
ungdoms skönhet. Innehållande 100:de fullt godkända Re-
cepter till förskönande af alla kroppens delar isynnerhet an-
sigtet, bröstet, händerna, håret, ögonen, tänderna etc.

www.books2ebooks.eu